

В І С Н И К

У І С Н Я К

THE HERALD

супільно ~ політичний місячник

РІК XXXI Ч. 12 (343)
YEAR XXXI № 12 (343)

ГРУДЕНЬ 1977
DECEMBER 1977

ЦІНА 0.80 ЦЕНТІВ
PRICE \$ 0.80

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

З М І С Т

Сл. п. Степан Ленкавський	1
Лист Патріярха Сліпого	1
„Він житиме вічно в ідеї . . .” — Слово Ярослава Стецька над могилою Г. Драбата	2
XVIII З'їзд ООЧСУ і V З'їзд ОЖ ОЧСУ	4
Ярослав Курдидик — Поезії	8
Звернення Головної Управи ООЧСУ до Української Громади в ЗСА	9
Резолюції і ствердження XVIII З'їзду ООЧСУ	10
УПА — дороговказ для волелюбного людства	11
Росіяни „промивають мозок” британському студентіві	13
„Треба бути дуже обережним . . .”	13
В. Гут Кульчицький — До 30-річчя виступу містера Екс	16
З діяльності об'єднаних Відділів ООЧСУ Олбанської округи	18
Голоси китайських дисидентів	19
Ів. Левадний — Видатний український байкар	20
М. Кушнір — Досліджування і навчання (продовження)	22
Юрій Кузьма — Як виїхати з Советського Союзу	24
Степан Женецький — З ким піде Японія: з Китаєм чи з СРСР?	26
Правда про нейтронну бомбу	27
СіАйЕй високо оцінювала УПА	29
Віталій Лехтер — Умови життя советських в'язнів	30
В. С-ко — Діти-злочинці	31
Хроніка	32

ВІСНИК

СЛ. П. СТЕПАН ЛЕНКАВСЬКИЙ

Провід Організації Українських Націоналістів з великим смутком повідомляє Членство ОУН і Українське Громадянство, що в неділю 30 жовтня 1977 року у Мюнхені, після важкої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни, помер видатний член української нації, провідний діяч Українського Визвольного Руху, заслужений член Української Військової Організації (УВО), учасник Основного Конгресу ОУН, член Проводів ОУН, один з найвизначніших націоналістів-революціонерів та ідеологів, довголітній політичний в'язень під час польської та німецької окупації, голова Проводу Закордонних Частин ОУН у 1959-1968 роках

сл. пам. СТЕПАН ЛЕНКАВСЬКИЙ

Покійний народився 6 липня 1904 року в селі Угорники, Станіславівський повіт, Західна Україна, у священничій родині.

Сл. п. С. Ленкавський все своє життя посвятив ідеї визволення України. З юнацьких років включився у підпільно-революційну діяльність. У Станіславівській гімназії став членом конспіративної організації вищих класів гімназії. У Львові, будучи студентом філософії, належав до підпільного Союзу Української Націоналістичної Молоді. У націоналістичних виданнях для молоді розпрацьовував націоналістичну ідеологію. На Основному Конгресі українських націоналістів 1929 у Відні обґрунтував філософсько-ідеалістичні основи українського націоналізму. Від 1929 року займав поста ідеологічного референта Крайової Екзекутиви ОУН. Був автором „Декалогу” українського націоналіста. Арештований у 1931 р., Покійний був засуджений польським судом на 4 роки тюрми. У підготові плянів проголошення віднови Української Державності 30 червня 1941 року відповідав за відтинок пропаганди. В липні 1941 р. його арештувало Гестапо і запроторило до концтабору в Ашвіці, де карався до грудня 1944 року.

Після закінчення Другої світової війни Покійний брав активну участь у праці Закордонних Частин ОУН. По вбивстві Голови Проводу ОУН сл. п. С. Бандери в 1959 р. виконував обов'язки Голови Проводу ЗЧ ОУН, а в 1963 р. був переобраний на той пост, на якому був до 1968 р. Згодом належав до Проводу ОУН під головуванням Я. Стецька. Крім важливих функцій у Проводі ОУН, сл. п. С. Ленкавський входив у склад Контрольної комісії Фундації ім. Є. Коновальця і був співавтором і редактором збірника, присвяченого Є. Коновальцеві. Покій-

ний впродовж свого життя написав багато цінних статей, а також причинився до випуску багатьох високоартістичних українських видань. Він своїм вкладом праці підніс ідейний рівень націоналістичної преси і був довгий час головним редактором „Шляху Перемоги”. Від самого початку існування друкарні „Щіцера” був постійним головою Надзірної Ради.

Сл. п. Степан Ленкавський був обдарований глибоким природним розумом і через послідовну студійну працю став людиною великого інтелектуального формату. Як був безкомпромісний і твердий у боротьбі з ворогами України, так до своїх земляків ставився з теплою сердечністю і щирою добротою. Він постійно змагав до здорової консолідації українських самостійницьких політичних сил для добра визволення українського народу.

Українська Нація втратила вірного Сина, а Організація Українських Націоналістів одного з найвизначніших провідників Українського Націоналістичного Руху.

Нехай чужа земля буде Йому легкою, а пам'ять про Нього вічною!

ПРОВІД ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ЛИСТ ПАТРІАРХА СЛПНОГО ДО ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА

Слава Ісусу Христу!

Ватикан, дня 3 вересня 1977

Ч. 3635/77.

Високодостойний Пане Президенте і Голово!

Прохаю прийняти щирі співчуття з приводу несподіваної смерті Вашого Заступника бл. п. Григора Драбата. Молю Господа, щоб прийняв його душу „в селеніє праведних, ідиже ність болізнъ, ні въздыханіє, а жизнь безконечная”.

Вічна йому пам'ять!

Патріарх і Кардинал

П. С.
Службу Богу за душу
бл. п. Григора Драбата
незабаром відправлю.

“ВІН ЖИТИМЕ ВІЧНО В ІДЕЇ...”

(Слово Ярослава Стецька, Голови Проводу ОУН над могилою Г. Драбата)

Дорога Пані Славо, Достойна Мати, Дорога Родино! Дорогі Друзі й Подруги, Дорога Молоде, Жалобна Українська Громадо!

Ті люди, котрі жили і страждали ідеєю, великою, олагородною ідеєю посвяти „за друзі своя”, ідеєю Батьківщини, ідеєю України — вони живуть вічно в душах і серцях поколінь. Вони живуть вічним життям і в тому, в другому світі, бо любов і страждання за Батьківщину, труд для неї і самопожертва за неї — це шлях до Бога, шлях у Вічність. Жити великим і величним — це шлях Великої людини. Проти надії сподіватись — це гасло й шлях тих, що відважно бурять старі миршаві світи і творять нові світи правди і волі. Реалісти, як каже автор з України, не можуть бути українцями, бо Україна — це квітка, що виросла серед снігів. В ту Україну, що виросла і росте серед снігів і воскресне для слави і тріумфу із ледівників терору, народовбивства, деспотії, варварства, накиданого насильством безбожництва, вірив наш Незабутній Покійний, що Його сьогодні супроводжасмо у далекі світи, туди, де в ідеї живе вічна Україна, що кидає свій відблиск на нас сьогодні — Україна героїв і мучеників, Україна ідеалістів і тих, що згоряють у своїй безконечній любові на її вівтарі. На жертвовник України поклав все своє найцінніше, у праці для неї і за неї Він згорів, наш Дорогий Покійний. Він умер на посту, як воїн, як відданий до самопожертви служінню Вітчизні революціонер.

В наші дні у зматеріалізованому світі, у світі по цей бік України, рідко бувають люди такого високого почуття обов'язку супроти Вітчизни. Покійний — це втілення іншого, ніж сьогоднішній, поцебічний світ, ідеалу. Ідеалу героїчної, страждаючої, але Воюючої України, України катакомб і завтрішнього світу, ідеалістичного світу ОУН-УПА, світу Нескорених борців за новий ідеал Людини, що живе в підпіллі України і в серцях і чинах в'язнів-борців у безбожницьких російських концтаборах!

Коли тридцять років тому я зустрів молодого, скромного Теренового Провідника кадрів у Великбританії, Провідника, що трудом і талан-

тами своїми виріс на цей пост, що став ним силою своєї ідейности, відданости, бажання служити незмінно далі на чужині справі визволення, — були ми з Провідником Степаном Бандерою надзвичайно раді, що оце виростають нові, молодші провідники, які стануть на наше місце. Від IV Великого Збору ОУН Він був Заступником Голови Проводу.

А тепер відійшов від нас.

Проте, не падаймо духом! Бо прапор, що його ніс Покійний, несплямлений. Він, як індивідуальність, залишився прикладом для кадрів ОУН, для українських патріотів, для української молоді! Для Покійного український націоналізм був передусім етичний, моральний ідеалізм, суворий стиль і зміст життя. Він погорджував вигодами життя, він знаходив радість життя у творчій праці і служінні ідеї. Він був особливою людиною-альтруїстом, вірним засаді „За друзі своя”, за вільну суверенну соборну Україну. Йому був чужий егоїзм. Якщо вже вжити цього терміну, то його „егоїзмом” була служба справі визволення, Його особиста радість впливала з успіху загальної української справи.

Він — соборник ідеї і чину. Київ був завжди центром його мрій і надій.

Вийняткові постаті, завжди глибокі у своїх переживаннях, бачать глибше сенс життя. Так і Він був трагічним оптимістом. Він бачив трагедію української людини крізь призму трагедії української нації; глибоко переживав долю і боротьбу українського народу, з вірою у його героїчну і культурну велич, Він змагався твердо, безстрашно і безкомпромісово всіма можливими засобами на провідному посту за докорінну зміну становища нації і таким чином становища української людини. Він непохитно вірив у воскресіння України, коли, як Фенікс з попелу, завжди наново, після великої руйни чи масового народовбивства, українська нація знову й знову оживала і її голос лунав у світі устами відродженого молодого покоління.

Його світогляд і світовідчужання, його ідейно-політичні переконання коренилися глибоко у віковичних традиціях української нації, з них

виростали, тому вони були в нього крицеві. Він шукав і знаходив у письменницькій, мистецькій і гуманістичній науковій творчості українських авторів золоту нитку, оригінальні українські первні, їх виявляв і цим у „Визвольному Шляху” збагачував націоналістичний і загальноукраїнський доробок у сфері духової творчості. Він був свідомий того, що абстрактна ідея, хоч би й найсправедливіша, сама собою не перемагає. Він бачив її силу в захоплених, одушевлених нею людях, тому його особлива увага була зосереджена на людині, на кадрах. Він вдумливо розпрацьовував засади і методи праці над кадрами з великим знанням різномірних прикмет характеру людини. Ідея, кадри і дія — ці три чинники в системі його думання і діяльності творили органічну цілість. Здібність до всесторонньої аналізи національно-суспільних чи організаційних явищ — це була особлива риса його інтелекту. А характер безкомпромісного націоналіста-революціонера гарантував згідність ідеї з чином, перетворення її у живу дійсність. Безстрашні носії ідеї, великі приклади забезпечують її здійснення. До носіїв ідеї визволення і прикладів посвяти він належав. Єдиним його відпочинком після трудів була тепло-сердечна атмосфера Родина, що її творила ніжна і для всього складного життя провідного революціонера, повна зрозуміння і шляхетної підтримки, великої особистої культури — Дружина та її добра Мати, яку Він незвичайно любив і поважав, як Рідну Матір. Життя в Його родині — це був окремий в собі ідеальний світ української родини. Останніми роками він дуже радів вітати в себе з-за океану дорогого Стрийка, що є також тут сьогодні з нами.

Ми залишаємося ще на цій землі і діємо далі, а Він уже в іншому, неземному світі, споглядає на своїх Рідних і на нас усіх тут, бачить наш шлях у майбутнє і бажає нам успіху в нашій дальшій затяжній боротьбі. Його дух витає над нами. Тому наш смуток не є розпаччю безнадії. Бо у нас є віра в перемогу тієї ідеї, якій у праці і боротьбі віддав своє життя Покійний.

Ми не прощаємося з Тобою, Дорогий, Незабутній Друже, бо в ідеї і душі ми з'єднані з Тобою, живемо далі спільно, бо Душа і Дух — вічні і незнищенні.

Ти, що тільки тілом мертвий, ми, які ще живемо, ті, що завтра прийдуть після нас — це єдина, неподільна Україна, велика духовна єдність! Живі, мертві і ненароджені — це вічна Україна. Україна перед нами, Україна в наших душах, Україна за нами!

Поклін Тобі, Найвірніший Друже Григорію!

25-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ 24-го ВІДДІЛУ ООЧСУ НА ПІВДНІ ЧІКАГО

Хоч староримський афоризм каже, що „часи міняються, а люди міняються в них”, ця глибока філософська думка не цілком стосується до всіх людських середовищ.

Прикладом, хоч скромним, нехай послужить святкування 24-им Відділом ООЧСУ на півдні м. Чікаго ювілею свого 25-річного існування. Імпреза була зворушлива своєю дійсністю.

У неділю 16 жовтня ц.р. в залі Української Католицької Парафії св. Йосафата у Манстері, Інд., зібралися члени, симпатки та гості 24-го Відділу, який засновано в 1952 році, щоб відсвяткувати чвертьсторічний ювілей цієї клітини Організації Українського Визвольного Фронту в Америці.

Колись, у початкових роках існування нашого Відділу, було нас більше, тому й діяльність була імпазантішою. Спільно з Осередком СУМА ім. Крут, що заснувався в 1950 році, наш Відділ придбав власну домівку. Крім програмної діяльності ООЧСУ наш Відділ скоординував свою працю з діяльністю Осередку СУМА. Ми заснували спільну касу СУМА-ООЧСУ, якою адмініструємо спільно.

Багато членів нашого Відділу беруть постійну участь у праці Осередку СУМА, а наші діти стали членами сумівського Юнацтва. Спільно беремо участь у загальногромадських імпрезах та діях ОУВФ. Відомий жіночий хор СУМА-ООЧСУ „Чайка” став нашими гордощами. В Управі Осередку СУМА працюють члени Відділу ООЧСУ — і наваки.

Ювілейну імпрезу започатковано молебнем у наміренні українського народу, що його відслужив о. крилошанин М. Возняк. Після молебня всі присутні подалися до парафіяльної залі.

Змістовне вступне слово сказав один із основоположників Відділу ООЧСУ, який очолює його упродовж кількох каденцій, теперішній голова, інж. Антін Гайдук. Керівником програми був п. Г. Дроня.

Програму започаткував молитвою о. крилошанин М. Возняк, після чого відспівано американський гімн. Далі вшановано однохвилинною мовчанкою пам'ять усіх покійних членів Відділу. Друг Дронь представив присутнім представників наших това-

XVIII З'їзд ООЧСУ І У З'їзді ОЖ ОЧСУ

Нью Йорк (ООЧСУ). — 26-27 листопада 1977 р. в Нью Йорку у двох блакитно-золотих залах готелю „Валдорф-Асторія”, прикрашених українськими написами та прапорами України, ЗСА, ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ, відбулися два З'їзди: XVIII Ювілейний З'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України в 30-ліття її діяльності і V З'їзд Об'єднання Жінок ОЧСУ в 10-річчя його постанови.

На спільній сесії 178 делегатів і делегатов та понад 100 гостей вислухали програмову промову Голови Проводу ОУН Ярослава Стецька, який виступав також на вечірньому бенкеті в суботу 26 листопада перед понад 500 присутніх. Голова Президії Світового Визвольного Фронту д-р Роман Малащук інформував делегатів З'їздів про головні напрямні української визвольної політики. Обидва З'їзди пройшли в діловій і товариській атмосфері та виявили посвяту їх проводів і делегатів справі визволення України з московського ярма і тверде рішення вистояти в цій боротьбі до кінцевої перемоги.

З'їзд ООЧСУ розпочався, після реєстрації делегатів, спільною сесією-відкриттям. Присутніх привітали голови уступаючих Управ ред. І. Білинський та мгр Уляна Целевич, а молитву провів Впр. о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ. Присутні вшанували пам'ять засновника ООЧСУ інж. Євгена Ляховича й інших друзів, а також сл. п. проф. Степана Ленкавського,

риств і організацій, а також усіх колишніх голів Управ Відділу.

Головну Управу ООЧСУ репрезентував організаційний референт ГУ п. Володимир Мазур, який виголосив реферат на тему „Тільки той досягає мети, хто йде”. Усні привіти склали від ОУВФ м. Чикаго п. Дмитро Багрій, а від сусіднього Осередку СУМА ім. Богуна — п. Іван Хомик.

Мистецьку програму свята прикрасив своїм виступом жіночий хор СУМА-ООЧСУ „Чайка” під диригентурою пані Мирослави Галан. Друг Олесь Куц підготував символічну орнаментацию бенкетової залі, як свій особистий дар улюбленому Відділові на його ювілейне свято.

Закінчено офіційну програму свята українським національним гімном, після чого присутні провели кінець вечора на товариській забаві.

Г. Д.

ред. Григора Драбата, Ярославу Бандеру. Поцім праці обох З'їздів відбувались в окремих залах.

Пленарна сесія XVIII З'їзду ООЧСУ розпочалась вибором Президії, яку очолив д-р Олександр Білик та до якої увійшли: д-р М. Климишин, інж. І. Кравчук і А. Никончук; до Почесної Президії запрошено Голову Проводу ОУН, кол. Голову Державного Правління з 1941 р. Ярослава Стецька та голову Президії Світового Визвольного Фронту д-ра Романа Малащука, а також голів Організацій Визвольного Фронту.

Після схвалення порядку нарад обрано Комісії: Мандатно-Верифікаційну (яка прочитала протокол з попереднього З'їзду, схвалений делегатами): мгр І. Винник, Д. Богай, С. Чума, Я. Гентиш, Д. Мандибуря; Номінаційну: М. Ковальчин, А. Соколик, ред. В. Мазур, інж. Б. Федорак, Б. Мороз; Резолюційну: д-р М. Кушнір, ред. І. Білинський, пор. Л. Футала, проф. С. Вожаківський, інж. М. Гриневич; Господарчо-Фінансову: д-р В. Нестерчук, мгр Л. Кокондинський, д. М. Зацухний, інж. М. Свідерський, інж. Гр. Довбуш; Пресово-Інформаційну: ред. В. Левенець, ред. Л. Полтава, д-р О. Соколишин.

Звітування членів Головної Управи ООЧСУ було полегшене тим, що всі делегати дістали на руки друковані у формі книжки звіти.

Ред. І. Білинський звітував за трирічну каденцію, наголошуючи на многогранній діяльності великого членства ООЧСУ в ім'я здійснення в Україні Чотирьох Свобід на базі Атлантийської Хартії, що означало б повне повернення Україні її національно-державних прав у формі незалежної Української Держави. Звітодавець наголосив на повній співпраці з іншими Організаціями Визвольного Фронту та з українськими патріотичними організаціями, товариствами і установами. 26 обіжників з Головної Управи до 51 Відділу ООЧСУ, Окружні Конференції в різних містах у 1975 і 1977 рр., масовий Здвиг українців ЗСА і Канади на Оселі СУМА в Елленвіллі з відзначенням 35-ліття УПА в присутності понад 5.000 народу і майже 1.000 сумівської молоді, під-

тримка патріархату УКЦеркви на чолі з Блаженнішим Йосифом, влаштування масових антимосковських демонстрацій в обороні Нескорених, безперервний випуск журналу „Вісник ООЧСУ” за редакцією колегії, очоленої ред. Вячеславом Давиденком, співпраця з УККА та СКВУ, виступи проти реалітетних і культобмінних манієрів — це лише частина діяльності ООЧСУ, а в кінці каденції — публікація книжки на понад 300 стор. „Історія ООЧСУ”, яку в залах „Валдорф-Асторії” набували делегати і гості.

Про працю канцелярії ООЧСУ звітував генеральний секретар д. А. Соколик, висловивши подяку д. Д. Богаєві за зразкову працю в канцелярії. Звітодавець інформував про окремі ділянки праці канцелярії, ділове листування: прийшло 1.975 листів, вислано до Відділів, крім обіжників, 2.795, про придбання нового Дому ОУВФронту в Нью Йорку та ін.

Організаційний референт ред. В. Мазур повідомив про працю референтури, про часті виїзди до Відділів, зокрема на далекий Захід ЗСА, поєднувані з доповідями в громадах.

Фін. референт д-р В. Нестерчук поінформував про зрівноваження прибутків і видатків (88.000 дол.), про незайманий запасний фонд, про деякі фінансові труднощі „Вісника ООЧСУ” та закликав до активнішої передплати цього важливого суспільно-політичного журналу, що виходить уже 31-й рік.

Делегати вислухали звіти Орг. Суду — д-р О. Соколишин, та голови Контрольної комісії мгр І. Винника — про добру працю і книговедення, купівлю Дому ОУВФронту в Нью Йорку, позички УНПомочі та УФКК „Самопоміч”, які необхідно швидко покрити збірками та безвідсотковими пожертвами членства ООЧСУ. Вериф. Комісія ствердила присутність 122 делегатів від 42 Відділів та 24 членів керівних органів ООЧСУ, а також понад 300 гостей.

По обідній перерві відбулася дискусія над звітами, якою провадив заступник голови Президії З'їзду д-р М. Климишин. У конструктивній дискусії забирали слово дд.: І. Стасів, М. Гриневич, Г. Бура, Я. Івахів, М. Мицьо, І. Кравчук, В. Ковтуняк, А. Цісдень, Б. Мороз, Б. Казанівський, С. Гавриш та ін. В дискусії

стверджено добру, успішну працю ГУ ООЧСУ, необхідність праці в громаді та для громади, важливість діяльності Відділів ООЧСУ, без чого деякі менші громади наражені на занидіння і навіть самоликвідацію; уточнено, що українських борців за національні й людські права в Україні треба називати не „дисидентами”, а українськими патріотами; стверджено потребу поширення української книжки та англійських публікацій для американського загалу; звернено увагу на переслідування українців у Польщі та потребу пожвавити виступи в їх обороні. На всі запити речево відповідали голова та члени ГУ ООЧСУ. На внесок голови Контрольної комісії мгра І. Винника делегати одностайно схвалили абсолюторію уступаючій Управі.

Перед ювілейним бенкетом делегати і гості набували видання ООЧСУ та споріднених оргцій, оглядали виставку видань ООЧСУ і виставку, присвячену УПА, зі збірки члена АД-УК д. В. Харука, а в залі З'їзду ОЖ ОЧСУ — виставку зі збірки його дружини, подруги Володимири Харук. Хід З'їздів світлив фотограф О. Старостяк. Директор щоденної радіопрограми в Боффало д. В. Шарван передав телефоном звіт про хід З'їздів.

Ювілейний бенкет

В бенкеті взяли участь понад 500 делегатів і гостей. На запрошення голови Бенкетової комісії д. І. Винника, молитву провів Владика Стемфорду Преосв. Кир Василь. Програмою бенкету провадили Лев Футала і Єлисавета Сидор-Чарторийська.

Присутні оплесками вітали Почесну Президію — репрезентантів різних сегментів українського суспільно-політичного життя. У Президії були: мгр І. Базарко — УККА, д-р В. Омельченко — СКВУ, ред. Лідія Бурачинська — СФУЖО, д-р О. Білик — голова Президії XVIII З'їзду, Впр. о. д-р В. Гавліч, ЧСВВ, парох церкви св. Юра в Нью Йорку, І. Винник — ООЧСУ, А. Соколик — ген. секретар ООЧСУ, д-р Р. Малащук — голова Президії Світового УВФронту, мгр Слава Стецько — член ЦК АБН і редактор видань АБН, ред. І. Білинський — голова ГУ ООЧСУ, Ярослав Стецько — голова Проводу ОУН, президент АБН і ЕРС, член Пре-

зидії ВАКЛ, якого заля вітала оплесками стоячи, мгр О. Коваль — голова ЦУ СУМ із Бельгії, Оля Заверуха — уродженка Канади, голова ОЖ ЛВУкраїни, Софія Радьо — голова Президії V З'їзду ОЖ ОЧСУ, Й. Лисогір — головний передсідник УНС, Всч. о. В. Базилевський — парох УПКатедр в Нью Йорку, мгр Уляна Целевич — голова ГУ ОЖ ОЧСУ, д-р Л. Добрянський — голова УККА, Мелон Гендерсон з Державного Департаменту, Преосв. Кир Василь Лостен — Єпископ Стемфорду, Єлисавета Сидор-Чарторийська з СУМА; другий стіл: М. Грицков'ян — голова ООЛ, д-р С. Галамай із Англії — редактор „Визвольного Шляху”, д-р Я. Бернадин — Екзекутива СУК „Провидіння”, М. Ковальчин — голова Т-ва кол. Вояків УПА, мгр Я. Савка від Української Гетьманської Орг-ції, д-р М. Кушнір, якого під час З'їзду привітали з 80-річчям — ООЧСУ, АДУК, д-р М. Климишин — ООЧСУ, ред. В. Мазур — головний передсідник УНПомочі, М. Шмігель — голова ГУ СУМА, д-р Б. Сілецький — від ГУ Українського Лікарського Т-ва Півн. Америки, Джан Нобел — довголітній в'язень советських кадетів, уродженець стеїту Вірджінія, д-р О. Соколишин — НТШ, Стефанія Букшована — Об'єднання Прихильників УНРеспубліки, інж. Є. Івашків — голова Об'єднаних Укр.-Амер. Орг-цій Нью Йорку — Відділ УККА, студент Ігор Зварич — Світова Президія ТУСМ. Представлені були: інж. Б. Федорак — ПАВНА, д-р П. Гой — УВУ, інж. В. Гладкий — Український Відділ АБН, ред. А. Драган — головний редактор „Свободи”, ред. В. Левенець — „Свобода”, ред. Л. Полтава — АДУК, сеньйор української преси ред. І. Дурбак, д-р В. Душник — „Український Квартальник” і його дружина Марія, Марія Лисогір, Ю. Добрянська, дир. В. Шарван — Радіогодина в Боффало, мец. Р. Гуглевич і інші.

Письмові привіти наспіли від Президента ЗСА Джіммі Картера, від губернатора стеїту Нью Йорк Кері, Патріярха УКЦеркви Кир Йосифа, Блаженнішого Митрополита УПЦеркви Владики Метислава, Митрополитого Ординаріяту у Філадельфії за підписом Апостольського Адміністратора Преосв. Владики Василя, Єпархії св. о. Николая в Чикаго за підписом Преосв. Владики Ярослава, Братства Броди-Лев,

СУБ з Англії, Екзекутиви УККА, конгресмена Дж. Гея з Ілл., Екзекутиви СУК „Провидіння”, Екзекутиви УРСоюзу, НТШ, Гетьманського Руху, ГУ СУА, АДУК, Пласту, ОУА „Самопоміч”, Українського Золотого Хреста, Видавничої Спілки у Лондоні, УМІ, Корпорації „Українська Опера”, Пластприяту в Нью Йорку, Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви і ін.

З промовою виступив представник Державного Департаменту М. Гендерсон, який з'ясував тенденції американської закордонної політики, підкреслюючи значення боротьби за людські права та відкинення Америкою теорії „мелтінг пат”. Потім відбулася в двох частинах концертна програма, в якій взяли участь оперова солістка Марта Кокольська-Мусійчук із Міської Опери та оперовий соліст Андрій Добрянський з Метрополітальної Опери, в супроводі піаніста Томи Гринькова.

Із словом-привітом виступив, зустрінутий довгими оваціями, Голова Проводу ОУН Ярослав Стецько. Не реформи — а революція, не „детант” із московськими тиранами, а боротьба Києва проти Москви, не так зв. культобмін — а плекання національної культури, не атеїзм, а палка віра в Бога і в сили свого народу та остаточну перемогу над силами диявола, — такі були основні думки його промови, в якій окреслено сучасний стан в Україні як боротьбу за владу Нації, що їй видатно допомагають своєю працею ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ та інші Організації УВФронту.

Голова Президії СУВФронту д-р Роман Ма-

ЗАМІСТЬ ОСТАННЬОГО СЛОВА

„... Національне відродження — найглибинніший з усіх духовних процесів. Це явище багатоплинове і багатонаривне, воно може виявитися у тисячах форм. Ніхто не може всіх їх передбачити і еплести настільки широкий невід, щоб охопити процес в усій його ширині. Ваші греблі міцні й надійні, але вони стоять на сухому. Весняні води прямо обминули їх і знайшли нові русла. Ваші шлягбавми закриті. Але вони нікого не спинять, бо траси давно пролягли збоку від них”.

Валентин Мороз

лащук склав признання за працю на руки голів Головних Управ ООЧСУ та ОЖ ОЧСУ. Від різних установ і організацій виголосили усні привіти: д-р В. Омельченко, СКВУ, ред. Лідія Бурачинська, мгр О. Коваль, Світова Управа СУМ, проф. д-р Лев Добрянський, УККА.

Колишній в'язень советських концтаборів, де він зустрічався з героями-упівцями, членами ОУН, п. Джан Нобел розповів про свої спостереження, про участь у масових антимосковських повстаннях в червоних кацетах, про героїзм борців за свободу, про гуманізм засланих на Воркуті. Промовець закликав членство ООЧСУ працювати так, щоб донести до свідомости американського народу загрозу московського імперіялізму. „Говорити з советською Росією про мир і справедливість це те саме, що говорити з мафією про мир на вулицях міст”, — заявив промовець.

Після виступу студента Ігоря Зварича від імени ТУСМ, голова ГУ ООЧСУ ред. Ігнат Білинський закінчив промови на бенкеті ствердженням, що „стабільність самостійницької концепції ООЧСУ вповні себе виправдала за 30 років праці ООЧСУ і 10 років праці ОЖ ОЧСУ” та закликав до пожвавленої активності як членства, так і всієї спільноти у боротьбі проти спільного московсько-большевицького ворога. Подякувавши господарям бенкету, Бенкетовій комісії, усім учасникам, виконавцям мистецької програми, а також за виголошені і надіслані привіти, ред. І. Білинський попрохав Впр. о. Володимира Базилевського провести молитву.

Другий день З'їзду

В неділю 27 листопада звітували голови комісій. Делегати затвердили після обговорення усі звіти, схвалили бюджет на наступну трирічну каденцію в сумі 94.800 дол.; голосними оплесками схвалили відчитані д-ром М. Кушнірем резолюції та „Звернення” до української спільноти про тіснішу співпрацю всіх патріотичних сил у боротьбі проти спільного ворога. „Резолюції — це наше кредо”, — сказала в короткому слові мгр Слава Стецько, закликаючи до дальшої наполегливої праці в користь української визвольної справи. Поодинокі делегати передавали свої пропозиції щодо даль-

ших плянів праці ООЧСУ. Делегати від Відділу ООЧСУ в Аллентавні пожертвували 500 дол. на новий дім ОУВФронту в Нью Йорку. Про значення Фонду Оборони України говорив д-р Роман Малащук. З позитивними внесками виступали: І. Дурбак, Н. Бортняк, інж. Кравчук, М. Кавка, Я. Івахів, М. Мицьо, В. Левенець, В. Рак, д-р Бернадин, П. Павлів, М. Кормило, В. Матлага, І. Стасів, В. Шарван, П. Росола, В. Груздовський та ін.

По полудні на спільній сесії Президію очолювали д-р Білик та п-і Софія Радьо з ОЖ ОЧСУ — делегатки і гості якого прийшли до залі, щоб вислухати доповідь Голови Проводу ОУН Ярослава Стецька.

„Націоналізм, Національна Україна — це новий новий, передовий лад у світі, побудованого на засаді християнства, антиколоніалізму, антиімперіялізму, антишовінізму”, — сказав у доповіді „Воююча Україна і Вільний Світ” Ярослав Стецько, вказавши, що „ми не змагасмо, щоб Москва була ліпшою для нас, — змагання йде за владу Нації, за власну Державу, йде змагання української революції проти московської контрреволюції. Поневолені нації творять надпотугу проти Росії. Фронт революційної ОУН має бути всюди, у кожній ділянці життя”. Промовець, проаналізувавши політичне становище у світі, кинув гасло: „Не виправляти комунізм, а валити комунізм!”, який є загрозою також для вільної Америки й інших країн світу.

Ця доповідь заслуговує на докладне вивчення, і не лише членством ООЧСУ — вона дає базу для активної співпраці всіх українських патріотичних сил, як і базу для співпраці з іншими волелюбними народами.

Делегати і гості привітали переобрану голову Головної Управи Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, невтомну суспільно-громадську і політичну діячку п і мгр Уляну Целевич, та увесь склад нової Головної Управи, обраної на V З'їзді ОЖ ОЧСУ.

Одноставними оплесками делегати схвалили — на внесок голови Номінаційної комісії д. Ковальчина — нову Головну Управу ООЧСУ. До нової ГУ ООЧСУ обрані: голова ред. Ігнат М. Білинський, 1-й заступник Лев Футала, 2-й

— мгр Уляна Целевич, головний секретар А. Соколик, фін. референт д-р В. Нестерчук; члени ГУ: д-р М. Кушнір, мгр І. Базарко, проф. С. Вожаківський, ред. В. Давиденко, мгр Л. Кокодинський, Т. Мельник, М. Ковальчин, ред. В. Мазур, мгр Є. Гановський, ред. В. Левенець, мгр Б. Поталенко, ред. І. Дябога, М. Грицьков'ян, інж. Є. Івашків, Б. Мороз, М. Кавка, Я. Загородний; Контрольна комісія: І. Зиньник, М. Зацухний, Б. Казанівський, Андріюк; Товариський Суд: М. Гриневич (Чікаго), д-р М. Климишин, д-р О. Соколишин, д-р Я. Бернадин, П. Шагай.

Спільна сесія З'їздів закінчилась виступами голови Президії СВФронту д-ра Романа Малащука та новообраних голів Головних Управ ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ. У кінцевому слові, після подяки Президії за зразкове переведення З'їзду та усім делегатам за активну участь у З'їзді, голова ГУ ООЧСУ ред. Ігнат Білинський сказав: „Боротися за здійснення Чотирьох Свобід — означає боротися за здійснення незалежності і державності України”, та закликав усе членство до дальшої праці в ім'я допомоги Нескореній Україні.

Після проказання молитовного слова д-ром О. Біликом, — головою Президії З'їзду, — всі присутні відспівали національний гімн.

НОВА ГОЛОВНА УПРАВА ОЖ ОЧСУ

П'ятий З'їзд ОЖ ОЧСУ, яким жіноцтво УВФ відзначало 10-річчя цієї організації, переобрав на голову Об'єднання Жінок мгр Уляну Целевич з Чікаго, активну політичну і суспільно-громадську діячку, яка очолює ОЖ від самого початку його заснування та завдяки якій Об'єднання розвинулось у велику, престижову жіночу організацію, що відмічували на З'їзді не тільки делегатки ОЖ, але також гості, зокрема мгр Слава Стецько і голова СФУЖО ред. Лідія Бурачинська на Ювілейному бенкеті. Заступниками голови обрано: Марію Нестерчук і Любу Сілецьку, на секретарів — Марію Лозинську, письменницю Мирославу Ласовську і Дадю Процик (англомовна), на фінансових референтів — Марію Твердовську, Марію Василик, на організаційних референток — Софію Радьо, Ольгу Кузик, Анну Гарас, Марію Карпишин і Анну Процик, референтку

зовнішніх зв'язків — Дарію Степаняк, зв'язковою до СФУЖО — Степанію Бернадин, культурно-освітніх референток — Теофілію Ганушевську і Ярославу Савчак, архіварів — Марію Романенчук і Володимиру Харук, суспільної опіки — Марію Кульчицьку і Дору Кульчицьку, преси — письменницю Аллу Давиденко-Коссовську, письменницю — Славу Куліш і Мирославу Зорій, господарської референтури — Доню Магаль, Марію Пенджолу і Марію Коваль. На вільних членів були обрані: Марія Стельмах, Стефанія Наум, Ольга Федак, Люба Гоянюк, Слава Шудлюк, Надя Мудрійчук, Д. Корчинська. Контрольна комісія: Людмила Костик, Богданна Сидор-Чарторійська, Степанія Рудик, Юля Копчинська і Іванна Кононів; Товариський суд: Анізія Мірчук, Катерина Мороз, Дона Свідерська. З'їздом ОЖ ОЧСУ керувала Президія в складі: Софія Радьо — голова, Надія Стельмах — заступник голови, Степанія Бернадин і Дора Кульчицька — секретарі. До почесної Президії були запрошені почесний член ОЖ мгр Слава Стецько і пані Оля Заверуха — голова ОЖ ЛВУ з Канади.

Ярослав Курдидик

М А В З О Л Е І

Є чини в народів, наче мавзолеї,
Чини, що в сторіччях громами гудуть,
І мій народ має чини-епопеї:
З-під Бродів, Базару, Маківки і Крут...

**

Поклін вам доземний, символи-могили,
Що злились з землею кров'ю і кістьми —
Ворог вас руйнує, затира в безсиллі,
Але ці могили — вічні, як і ми!

**

Окупант не тямить, що в моїм народі
Є щось понадземне, що рветься у виш:
Одвага, потужність і одвічна гордість,
Які народились з наших бойовиць!

Ярослав Курдидик

УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ'
— ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВАШУ ПОЖЕРТВУ
НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ?

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ЗСА З НАГОДИ ХVІІІ З'ЇЗДУ ООЧСУ

Поневолений український народ перебуває в стані безупинної боротьби з Москвою, **боротьби на життя і смерть**. Ця важка боротьба може закінчитися тільки або повною перемогою або капітуляцією, що принесла б українському народові неминучу загибель. Іншого вибору український народ не має.

Жадного компромісу в цій боротьбі бути не може, бо кожна, хоч би найменша поступка, кожний, хоч би й найменший прояв замирення чи погодження на „співіснування” в стані поневолення — це тільки скріплення позицій московського поневолювача, причиною до його перемоги.

Цю істину добре знає і ніколи не забуває Москва. Вона своєю підступною політикою намагається приспати чуйність українського народу та послабити його моральну силу і в той самий час послідовно завдає важких ударів українським самостійницьким силам.

Пляновий, нещадний наступ Москви націльний на знищення української провідної верстви шляхом фізичного винищення в тюрмах, концтаборах, на засланнях і в тюремних психіатричних лікарнях та на знищення цілого українського народу шляхом насильної русифікації, нищення українських культурних вартостей, шляхом виселювання української молоді поза межі України та переслідування віри й релігії.

Цей наступ Москви стосується не тільки до окупованих українських земель, але й до українського суспільства у вільному світі, яке Москва намагається примусити до психічної капітуляції шляхом морального розкладу слабших і опортуністичних елементів.

Актами жорстокого терору проти українських патріотів Москва показує нам, що ніякої затримки в своєму поході на знищення української нації вона не знає. А тому не сміє бути жадної затримки у нас в боротьбі за визволення українського народу з московського ярма.

На посилення наступу ворога в усіх ділянках життя мусимо відповісти посиленням на-

шої праці в користь визволення України. Вся українська громада в ЗСА і кожен її член зокрема мусять показати, що ми всі разом гідно стоїмо в одному фронті визвольної боротьби українського народу.

Україна вимагає від нас, що перебувають у вільному світі, не пристосовуватись до наших побутових умов, а пристосовувати ті умови до вимог Краю, що бореться. Очевидно, це шлях тяжкий. Кожен може вибирати інший шлях. Але ми віримо, що є багато таких, які ніколи не зможуть забути своєї Батьківщини у ворожому ярмі. Такими мусять бути всі українські патріоти.

І саме їх, українських патріотів, кличемо стати з нами і спільно виконувати ці великі завдання, повністю сповні з справсю визволення України.

Ставаймо ж дружньо всі, пліч-о-пліч, в одну спільну лаву боротьби і праці за священне право української нації на вільне життя!

Хай ніщо не спинить нас на шляху до перемоги за здобуття і закріплення **Української Самостійної Соборної Держави!**

**Головна Управа
Організації Оборони Чотирьох Свобід України**
Нью Йорк, листопад 1977

ЗАМІСТЬ ОСТАННЬОГО СЛОВА

„... У Сталіна було досить води, щоб гасити вогонь. Ви ж знаходитесь у зовсім іншій ситуації. Вам довелося жити в епоху, коли резерви вичерпались. А якщо води мало — краще не дразнити нею вогню. Бо тоді ще краще горить — це знає кожна дитина. Ви взяли палку до рук, щоб розкидати вогнище — але замість того тільки підворушили його. На більше не вистачає сили. Це значить, що суспільний організм, в якому ви живете, вступив у таку фазу розвитку, коли репресії вже дають зворотний ефект. І кожна нова репресія буде новим бумерангом”.

Валентин Мороз

РЕЗОЛЮЦІЇ І СТВЕРДЖЕННЯ XVIII З'ЇЗДУ

ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУВСЯ В НЬЮ ЙОРКУ В ДНЯХ

26 і 27 листопада 1977 року.

Ми, члени Керівних Органів Організації Оборони Чотирьох Свобід України і Делегати Відділів ООЧСУ, зібравшись в днях 26 і 27 листопада 1977 року в Нью Йорку на своєму XVIII З'їзді, що відбувається у 30-ліття існування ООЧСУ, — схилиємо голови перед світлим маєстатом Героїв воюючої України, що полягли за найвищі українські ідеали в змагу з ворогами нашої Батьківщини. Ми схилиємо голови перед нашим геройським народом, його змаганням до волі, його незліченними жертвами і прирікаємо залишитися вірними йому, боротися за його волю і права аж до остаточної перемоги над відвічним ворогом України — Москвою.

XVIII З'їзд ООЧСУ пересилає привіт:

1. Українському народові-мученикові, а зокрема його молоді, що, жертвуючи своїм життям в обороні прав України, веде визвольну боротьбу з московським окупантом.

2. Ієрархіям Українських Церков, а зокрема Блаженнішому Патріярхові Української Помісної Католицької Церкви — Йосифові з нагоди 85-річчя уродин і 60-річчя священнослужіння — та Блаженнішому Митрополитові Української Автокефальної Православної Церкви в ЗСА з нагоди 35-річчя архієпископської діяльності Первоієрарха цієї Церкви.

З'їзд вітає:

Президента ЗСА — Джімі Картера і Провід ОУН та його Голову Ярослава Стецька;
Світовий Український Визвольний Фронт і всі його формації;

Центральний Комітет Антибольшевицького Блоку Народів і приналежні до нього політичні сили; Секретаріат Світового Конгресу Вільних Українців, Український Конгресовий Комітет Америки й усі українські громадські, політичні, наукові, комбатантські, жіночі, молодечі, студентські товариства й установи, які твердо стоять на українських самостійницьких позиціях; всі американські громадсько-політичні організації, що сприяють українській визвольній справі.

XVIII З'їзд, проаналізувавши працю Організації Оборони Чотирьох Свобід України, яку вона виконувала на протязі 30-ти років свого існування, стверджує, що безкомпромісове самостійницьке становище цієї організації залишилось незмінним і витримало пробу часу. З'їзд вважає, що і в майбутньому ООЧСУ повинна стояти на такому ж становищі.

Це становище характеризують такі ідейно-політичні засади:

1. Основою української визвольної політики є

ставка на власні сили. Зовнішньополітична кон'юнктура є тільки допоміжною обставиною для розгортання національно-визвольної революції.

2. Центральне місце в українській концепції визволення займає українська національно-визвольна революція в поєднанні з визвольною революцією народів уярмлених російським імперіялізмом і комунізмом.

3. Відновлена Суверенна Соборна Українська Держава є революційним явищем також у міжнародному аспекті, бо вона створює зовсім іншу констеляцію сил не лише на Сході Європи. Потягаючи за собою розвал російської імперії, вона несе революційні зміни в укладі міжнародних сил світу. Тому відновлення незалежної української держави належить до найтяжчих проблем світової політики. Її можна досягти не шляхом дипломатичних торгів, а тільки докорінною зміною сучасного ладу на Сході Європи і в уярмленій Москвою Азії.

4. Наше ставлення до чужих сил узалежнюємо від їхнього ставлення до питання Суверенної Соборної Української Держави й до концепції розвалу російської імперії.

5. Сучасний змаг світового розміру вже ведеться не за звуження кордонів імперії, а за розвал єдиної світової тиранічної, російської імперії, за перемогу національно-визвольної ідеї, системи національних незалежних держав усіх народів світу. У підмосковському світі Україна стоїть як авангардна сила боротьби за національно-визвольну ідею. Розвал російської імперії і знищення комунізму — наше першочергове політичне завдання.

6. Кризь мислення західної людини дуже помалу і з дуже великим трудом продирається свідомість того, що змагання, яким опановані народи світу, не є лише змаганням дипломатії, змаганням розвідок і штабів, але також боротьбою за тип моральних критеріїв, які мають формувати життя людини. Нині йде боротьба вже і за моральність, і переможе той, хто, не занедбуючи і дипломатії і зброї, якраз на цьому моральному відтинку буде сильніший.

7. Накидані Москвою: „співіснування“, „розрядка“, „рівновага сил“ — є способом виграти на часі, щоб подолати економічну, господарську і внутрішньополітичну кризу; є засобом втримати здобуті території, як вихідну позицію для чергових комуністсько-московських загарбань; є засобом здобувати від Заходу кредити й технологію і виграти час на дозброєння. Водночас така політика мала б викликати у поневолених Москвою народів враження, що Захід викреслив їх з числа вільних народів світу. Тому засуджуємо й відкидаємо всяку полі-

лику коєкзистенції, деталю, рідновати сил і проти-
 ставляємо їй політику визволення.

7. Нації, уярмлені в московсько-комуністичній сфері волюнції, є третьою ні від кого незалежною у своїй визвольній боротьбі суверенною силою на світовій шахівниці. Вони творять ключову силу, навколо якої обертається в сулі речі вся світова політика.

8. Концепційним і організаційним оформленням революційно-визвольних сил уярмлених Московною народів є Антикомуністичний Блок Народів.

XVIII З'їзд ООЧСУ, розглянувши трагічну ситуацію в Україні, підкреслює потребу координації українських національно-самостійницьких сил на території ЗСР, зокрема в Україні, стверджує, в доповненні стверджує попереднього, XVII З'їзд ООЧСУ, проаналізувавши політичну і економічну ситуацію в ССР, зокрема в Україні, стверджує, в доповненні стверджує попереднього, XVII З'їзд ООЧСУ, які донині не втратили своєї актуальності:

1. Совецький Союз, у його теперішній формі, є концепційно царсько-імперіалістично-сталінською. 2. Політика коєкзистенції чи деталю — так, як її розуміє Москва — є типовою провізорією без сенсу і гадю, яку, однак, не можна відкинути, бо немає жадної альтернативи. Це єдиний засіб ви-трати на часі в розборенні й подоланні економічно-господарської кризи та в придушенні наростаючих націоналізмів підкорених народів. Концепційна коєкзистенція і деталю проповідує мир і ідеал міжнародної співпраці, а з другого боку — ідеологію війни, революцію і переворот. Такого роду „деталю" є купою взаємодуречностей і нонсенсів. 3. Істоту соєтської кризи становить факт, що сили суспільного натиску ще надто слабі, щоб спричинити вирішальну зміну, а апарат насильств, яким розпоряджаєся правляча еліта, надто слабий, щоб зліквідувати фермент і замкнути устя опонентів. Москові шораз важче ізолювати суспільства адміністративними і механічними засобами в умовах розвитку заціїної технології.

4. Це дється тоді, коли ССР знаходиться в центрі потрійної кризи. Там наростає внутрішня криза в формі національного, суспільного і господарського ферменту. Від Союзу загрожуює китайська криза, від Заходу криза в таборі сателітних держав.

5. ССР у цій ситуації могла б врятувати деколонізація. Але деколонізація є завжди двостороннім процесом. Натиск і поступ колоніальних народів мусить спричинювати зміни в політичному мисленні колонізаторів. Але Москва, яка є найбільшою традиціоналісткою в політиці, нездібна до того, щоб покинати традиційну політику сили.

вона судорожно держиться імперіалістичного сталінізму.

З уявлі на це можна прийняти погляд, що внаслідок внутрішніх труднощів в ССР виникає така криза, яку можна буде використати, щоб викинути московців із середньо-східної Європи. Це було б ріднованне з повним розкладом ССР і створило б ситуацію подібну до тієї, яка була в 1918 році.

З'їзд, розглядаючи напрямні зовнішньої політики ЗСР, стверджує, що американська політика супроти Східної Європи виходить із хибної засади і тому не має успіху. — нагомість криє в собі великий ризик.

Вашінгтон оцінює, що „статує кво", тобто існуюче становище в Східній Європі, має всі ознаки антижування по боці противників наявного стану. ЗСР мають нахилі міряти загрозу збоку Москви ступнем правдоподібності, чи почнуть сапати на Америку соєтські бомби. Але треба усвідомити, що небезпека, в якій перебувають ЗСР й усі інші незалежні країни, не засновується виключно на правдоподібності чи реченці світової війни.

Ціо небезпеку можна окреслити одним реченням: коли московським комуністам вдається сконсолідувати те, що вони вже здобули, — остаточно їх перемога запевнена. Америка, а з нею увесь вільний світ, можуть стати в обличчя жакливної зарпозі: коли москалі будуть стабілізуватися, то вже це може бути прогрою. Опе чому політика гамування ССР, чи політика деталю, навіть стовідсотково виконана, є формуюю соєтської перемоги. Це означає тільки те, що політика визволення є єдиним засобом проти світової соєтської перемоги.

ЗСР й інші вільні країни не повинні уявляти собі, що визволення поневоленних Московною народів є актом милосердя. Йдеться за їх власні інтереси. Якась форма підваження соєтської імперіальної системи, підваження, яке практично було б ріднованне з процесом визволення поневоленних Московною народів — це мінімальна умова їх дальшого існування.

З уявлі на це З'їзд вважає, що нашим завданням є:

а) невтраплявати впливи московсько-імперіалістичних кіл на політику уряду ЗСР;

б) наставляти загальну опінію ЗСР прихильно до визвольної боротьби поневоленних народів;

в) підтримувати всі заходи уряду ЗСР, скеровані на експлікування оборонної могутності ЗСР;

г) демаскувати й поборювати підливну комуністичну акцію, скеровану на послаблення вільних країн світу, зокрема ЗСР, і в цьому співпрацювати з американськими інституціями та установами, що ставлять собі такі завдання.

XVIII З'їзд ООЧСУ, розглядаючи ситуацію в Україні і процес планового гноблення українського народу, стверджує, що український націоналізм проявляється в різних формах не лише спротиву,

а й наступу проти окупанта на національному, культурному, релігійному, економічному та політичному відтинках.

Все це свідчить про те, що Україна не упокорилась, не зважалась на терор і злушвання війною і репресивного встаеть в Україні десятки його однодумців. Релігійне відродження в Україні йде вبارі з відродженням національним, із скріпленням національної гордості — в реакції на розєрізаній повільно, що ображає почуття українців боротьби проти існуючого режиму.

З'їзд стверджує, що в наших боротьбі з московським окупантом часто забуваємо про друге око — панта — Польщу, яка, затарбавши частину Польєсья, Холмщини та Лемківщини, позбавляє Українське населення цих споконвічних земель України і культурного розвитку.

Тому З'їзд закликає членство ООЧСУ у своїх суспільно-політичній праці на зовнішньому відтинку не забувати про оборону цих територій, з яких Україна ніколи не зрештїть.

ХХІІІ З'їзд ООЧСУ, обговоривши проблеми культури, стверджує:

Живемо в час, коли культура українського народу є найважливішим елементом визначення національної ідентичності та свідомості української спільноти. Саме тому Москва, бажачи зліквідувати національну ідентичність та змагання до самостійності українців в Україні — нищить українську культуру.

Асиміляція українців у діаспорі відбувається головною внаслідок відсутності відповідно організованого культурного життя в усіх клітках української громади, а цей брак є наслідком нерозуміння ролі культури в житті кожної громади.

Культурний фронт боротьби за збереження української людини, а молоді в першу чергу, в Україні і в діаспорі, — найважливіший фронт. Коли пропадемо змат на цьому відтинку — пропадемо і втрачимо душу українця.

Здобути волю і державність України можна лише в умовах збереження та виховання української людини. Боротьба за українську культуру — це боротьба за життя народу і його майбутнє.

Малою це на увазі, ХХІІІ З'їзд ООЧСУ схвалив: У відповідь на широкий наступ проти української культури на різних землях повести повсякденну роботу за збереження і підтримання нашій культурі мітрації, підтримуючи нашій шкільній і освітньої культурній інтелігенції, нашу науку, літературу і мистецтво, бо лише тим ми можемо протиставитись прому руйнівному наступові Москви на нашій найвищі цінності, нашій тисячолітній освіті в усіх ділянках людського духа. Лише тим ми зможемо спинити процес денационалізації нашій молоді у

вільному світі і виплекати нові кадри науковців, літераторів, мистців.

З'їзд стверджує, що Москва, розуміючи вагу зєрітаня надобань і використовуючи послабленія чужиності українського суспільства в ЗСА, арєст опорунизму та процес асиміляції в його рядах, — намагаєсья „культобмінном“, інфільтрацією, дезінформацією та заливом, особливо серед молоді, лівачьких пєвєдємолібарьних ідей — поргитити процес національного і суспільного загнивання з метою зніщити наступальну силу українського суспільства у вільному світі. Одним із засобів московської інфільтрації української спільноти на ємітрації є советські мистецькі ансамблі, що їх Москва висилає з метою вносити розлад та морально й політично розкладати українську національну громаду. Таким затьям Москва треба давати рішучу відєтчу, демаскуючи советські ансамблі, як знаяддя агєнтурної інфільтрації КГБ.

З'їзд вважає, що героїка єпїчного змагу за волю України Української Повстанської Армії, 35-ліття якої відзначаємо цього року, назавжди залишиться школою найвищих єспільних чеснот національно свідомого українця. З'їзд вважає, що Біділі ООЧСУ, які ще не відзначили 35-ліття УПА, повинні зобити це ще в поточному кварталі, маючи зєрітаня на увазі молоді і її ідейне наснаження.

З'їзд підтримує зєрітаня наших православних митрополитів у єдиний Собор Української Автокефаліної Православної Церкви, завершенням якого повинен бути Патріархат УАПЦ-Церкви.

З'їзд всеціло підтримує Патріархат Української Поміної Католицької Церкви, очолений Його Благженством Патріархом Йосифом, Патріархат УПЦ-Католицької Церкви, а також Синоду Української Поміної Архієпископського Собору ІІ і на основі постанов VI то Ватиканського Собору ІІ і на основі Бєселєнського Декрива, який постав зєріванієм Бєселєнського Женєтвом Патріархом Йосифом, Патріархат УПЦ-Католицької Церкви, очолений Його Благженством Патріархом Йосифом, Патріархат УПЦ-Католицької Церкви — стане могутньою силою відєрження УПЦ-К у вільному світі, якщо всі наші Благідики його визнають.

Тому З'їзд апелєє до українських Католицьких Владик, щоб вони, маючи на увазі трагічне положєння українського народу і лекучу потребу зєрєтї останній захисток Української Католицької Церкви стали на захист Патріархату.

З'їзд закликає Єрєрхії наших Церков єкрїпити єкуменїчний дух між ними, зокрема з поглядів ви-молу українських каткомобних Церков та поширення фронту християнської України проти воюючого московського зєвобожництва і режимової кремльєв-кої „церкви“.

Учасники З'їзду з тривогою стверджують наявність нездорових проявів серед українського суспільства в діяспорі, а особливо серед частини української молоді — проявів нігілізму, неомарксизму, тітоїзму, маоїзму і капітулянтства супроти ширених в Америці і підтримуваних з Москви „нових клічів”, що морально розкладають молодь і спричиняють виломи в боротьбі за визволення і державність України. З'їзд таврує ці намагання, які мають своєю метою внести в українську суспільність у вільному світі роздор і хаос, паралізувати її волю до боротьби та нищити українські самостійницькі позиції.

Учасники XVIII З'їзду ООЧСУ урочисто заявляють про свою готовність працювати з ще більшою енергією для дальшої розбудови і всебічного скріплення своєї Організації, що вже 30 років непохитно стоїть на позиціях безкомпромісової боротьби з Москвою.

РОСІЯНИ „ПРОМІВАЮТЬ МОЗОК” БРИТАНСЬКОМУ СТУДЕНТОВІ

Під цим заголовком популярний англійський часопис „Обсервер” з 6 листопада вмістив статтю про британського студента, якого більшовики тримають без суду три місяці, застосовуючи супроти нього „промивання мозку”.

Андрій Климчук, пише „Обсервер”, 21-го року, був арештований за обвинуваченням в анти-советській діяльності. Народжений і вихований він у Британії. Його батько українець, а мати англійка.

Після арешту Андрія його мати одержала від нього листа з львівської тюрми. Дописка до цього листа виразно зфальшована. В цій дописці він нібито пише: „Дорога Мамо, не турбуйся. Я порушив советський закон і за це був арештований. Я молюся, щоб советський суд був до мене милостивий”. Підпис під допискою також підроблений, і навіть в імені Климчука зроблено помилку.

Британський консулярний урядовець, який відвідав Климчука, сказав, що він запитав його про цей „пост скрипту”, але Климчук промовчав.

З процenzурованих листів, советських часописів і радіопередач виходить, що Климчука возили на публічні збори до села, де його батько-„фашист” був німецьким коляборантом. Насправді Михайло Климчук, Андрійв батько, який проживає в Британії від 1943 року, боровся в

українському війську проти советських і німецьких окупантів.

Крім того Андрія Климчука возили до львівського університету, на могилу його прадіда, до сперового театру на виставу, до цирку і до ресторану, де Андрієві охоронці частували його горілкою.

В одному з листів Андрій Климчук пише: „Я бачив багато документальних фільмів і багато дечого з них навчився”.

В одному з советських часописів написано, що у Климчука сконфісковано заковані інструкції від „одного з еміграційних центрів українських буржуазних націоналістів”. Крім того у нього відібрано багато грошей, якими він мав фінансувати анти-советську діяльність, і летючки із закликом до повстання проти советської влади.

Адвокат Климчука вважає, що підготову до суду закінчать у грудні.

Дотепер, пише „Обсервер”, лише одному українському дисиденту, Леонідові Плющеві, дозволено виїхати за кордон. Плющ заявив кореспонденту „Обсервер”: „Я не знаю нічого про персональну історію Климчука, але певний, що він упав жертвою чергової провокації КГБ”.

Недавно Андрійв батько одержав зі Львова листа від свого сина, написаного перфектною українською мовою, хоч Андрій знає по-українському лише декілька слів.

„ТРЕБА БУТИ ДУЖЕ ОБЕРЕЖНИМ...”

(Із листа з Франції)

„Дорогий Дядьку!... Семен часто їздить до Москви. А я відбрикуюсь від поїздки на „родіну”. Я познайомився тут з інженером-свресм, який недавно приїхав з Харкова. Він мені розповів дуже багато цікавого і попередив, що треба бути всім нам дуже обережними не тільки в листах туди, але й в розмовах з мало знайомими людьми. Він займав великий пост і був у партії. Поїхав був до Ізраїлю, але йому там не сподобалось, і тепер він працює техніком у Парижі. За його словами багато з тих людей, які їздять до Советського Союзу або приїздять звідтіля, працюють на розвідку і збирають дані про всіх. Мені у зв'язку з роботою приходиться часто зустрічатися з советськими інженерами і навіть „міністрами”, і я бачу, з якою обережністю вони ставляться до мене. А один із них, якого я ніколи в житті не бачив, з першого ж разу назвав мене на ім'я і по батькові...”

Обіймаю, цілую”.

УПА — ДОРОГОВКАЗ ДЛЯ ВОЛЕЛЮБНОГО ЛЮДСТВА

У 35-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ УПА

Українська Повстанська Армія стала не лише неперевершеним символом героїзму нації, символом і носієм боротьби за свободу й справедливість, але передусім носієм ідеї влади української нації на українській землі. Без влади нації немає держави нації. Культ влади української нації на рідній землі — це те найважливіше, що УПА й її ініціатор, революційна ОУН, вкоренили, розбудили з духовності нації, яка виродовж століть жила в неволі і, прагнучи завжди до свободи, інколи ставила в тій гасло: немає свободи без влади нації на її землі. УПА — це понад усе влада української нації на її землі.

В жовтні 1977 р. минуло тридцять п'ять років від повстання УПА. ОУН-УПА створили новий період української державності. Влада української нації на українській землі тривала від 1941 р. до 1951 р. Не є вирішальним те, що українська влада не охоплювала всієї, чи великої частини території України. Вирішальним є те, що вона існувала на українській землі й її визнавав і її підпорядковувався український народ! Це був останній період української державності. До нього треба нам нав'язувати. Без визнання його не може постати ніяка загальноукраїнська державна формація. Хто заперечує державницький період Українського Державного Правління з 1941 р., ОУН-УПА-УГВР 1941-1951 рр., той зупинився у розвитку державницької боротьби нації, котра не закінчилася в 1918-1920 роках, але триває по сьогодні. Новий період української державності розпочав Акт 30 червня 1941 р., що його революційна ОУН і УПА кров'ю найкращих осяятила у двофронтній війні проти найбільших тодішніх воєнних потуг світу: нацистської Німеччини й більшовицької Росії.

ОУН-УДП-УПА-УГВР — це революційно-державницькі формації, що творили найновіший період української державності. УГВР під проводом Голови її Генерального Секретаріату Р. Лозовського-Шухевича-Чупринки продовжувала світлі державницькі традиції УДП, Голова якого відмовився відкликати Акт проголошення й відновлення державності й уступити, не зважаючи на ультиматум німецького уряду. Деяких членів УДП замордувало Гестапо, інших вкинуто в концтабори — всі витримали терор нацизму й не заломилися. А символ боротьби нації сучасного періоду — Степан Бандера — згинув з наказу Хрущова-Шелепіна. Генеральний Секретаріат УГВР під проводом ген. Романа Шухевича, Головного Командира УПА й Голови Проводу ОУН, продовжував функції арештованого УДП. 1418 днів було потрібно, щоб перемогти найбільшу воєнну потугу того часу — Німеччину у Східній Європі. А більше, ніж десять років Росія не була в силі перемогти УПА. Не поміг їй і пакт трьох держав з 1947 р. — ССРСР, ЧСР, Польщі. Всенародне повстан-

ня було фізично зламане, але ідейно воно не переможене. Боротьба прийняла нові форми й ведеться далі. Повстання в концтаборах 1953-1959 рр. — це продовження величних традицій УПА. Шесті-і семидесятники в Україні — духові діти героїки УПА!

Проллята кров ніколи не йде надаремно!

УПА пригадає нам найбільшу правду поставання чи відновлювання держав. Зброя вирішує все. Ніхто нам волі й незалежності, ніхто влади українській нації на українській землі не дасть без нашої збройної боротьби! Це нам пригадає УПА! Ніякі плебісцити, еволюції, демократизації, лібералізації режиму не принесуть влади українській нації на українській землі, а виключно збройна боротьба. Тому культ УПА — це культ української державності, Культ УПА — це культ української влади, це культ героїки життя, це культ величі української нації, непереможности її духу й її прагнення до власного, самостійного життя!

Москва ще й нині дрижить перед легендою УПА. Звідкіля ці десятки „романів”, насквілів, різних публікацій, скерованих проти УПА-ОУН? Слабими й цєважними не цікавляться. Їх нехтують. Сьогодні Москва більше боїться тіней Бандери й Чупринки, ніж американської ядерної зброї, проти якої має свою протизброю. Але проти ідей УПА, проти ідей Бандери й Чупринки не існує ніякої ідейної протизброї!

УПА — ідейний, політичний і військово-стратегічний дороговказ для вільного світу. Епоха термоядерної, водневої й її витонченої, невтронної зброї наблизє все більше воєнну стратегію до партизанського типу. Величезні воєнні скупчення матеріялу і військ НАТО — це пригожий об'єкт для знищення тактичною атомовою зброєю в руках Москви. Коли на невтронну бомбу Москва може відповісти ядерною тактичною зброєю, то закономірною послідовністю є: поділити величезні воєнні скупчення людського матеріялу й техніки на невеликі укриті „техно-команди”, прийняти „технопартизанський” тип ведення війни. Назриває „партизанська організація” модерної війни, як альтернатива до атомової війни, до якої („партизанської організації”) Захід буде примушений закономірним розвитком воєнної технології. Але ще одної правди, істотної, він не пізнав, що нічого остаточного не вирішать „техно-команди”, себто „техно-партизанство” західних військових частин у зударі з російськими напасниками, доки не скаже свого остаточного слова: всенародня повстансько-революційна, визвольна боротьба поневоленних націй у російській імперії. В УПА і повстанських арміях десятків інших поневоленних народів лежить ключ розв'язки світової кризи, перемоги над більшовизмом. Усі інші заходи — це лише напівзаходи, або ведуть до всезнищення світу ядерною зброєю.

Як показує досвід історії, майбутнє світу не вирішувати ні технологічні супервинаходи ні технократи без душі й серця, а повстанські армії уярмлених націй, полонені ідеєю нації, героїчною життя, вищими, вічними ідеалами, якими живуть народи й люди!

Наука для нас: плекаймо культ збройної сили, воснізуймо нашу молодь, привичаюймо її до суворого й ризикованого життя, навчаймо наш народ цінити понад усе ідеал і героїчний сенс життя, а не саме життя „за всяку ціну”; виховуємо народ жити великим і величним, нехтувати дочасним, а прагнути вічного, — плекаймо культ не гедоністичної, капіталістичної, але націоналістичної, героїчної людини! Не дозволяймо баламутити народ фікціями й облудами. Поборюймо російську колонію „УСРСР”, будімо якусь „українську” фіктивну державу, яку вже навіть у паперовій конституції Москва позбавила права на власне військо. Україні багато корисніше вказувати на те, що „УСРСР” — це російська колонія, нацистський райхскомісаріят, царське генерал-губернаторство. В епосі деколонізації, коли міжнародні організації схвалюють резолюції та постанови про розвал колоніальних імперій, нашим завданням є показати, що СРСР — це колоніальна імперія, що усі т. зв. республіки — це колонії в центрі культури й цивілізації, в Європі, а не змагатися за здійснення т. зв. конституційних прав, наприклад, УСРСР, коли УСРСР навіть на основі конституції є наявною колонією Росії. Ми рішуче вимагаємо деколонізації СРСР, тобто розвалу її на національні незалежні держави!

ОУН-УПА-УГВР воювали за незалежну українську державу на два фронти, проти Німеччини й Росії, і за цю ідею згинув у бою з військами Росії Головнокомандувач Збройних Сил України генерал Роман Шухевич-Чупринка. Скільки таких прикладів є в історії світу, щоб Вождь Армії гинув на полі слави?! Генерал Р. Шухевич, Головний Командир УПА, належить до таких війняткових постатей світової історії!

Відзначаючи 35-річчя УПА, віддаймо честь теж українцям-воjakам у царських полках, які 60 років тому підняли Березневу національну протиросійську революцію і тим чином започаткували збройну боротьбу за Українську державу. Не нав'язуємо цієї річниці до жадного універсалу 1917 р., бо листопадовий універсал не проголошував ідеї незалежної суверенної держави, але українці-воjаки за цей ідеал суверенної держави, а не за якусь федерацію, починали національну революцію й кляли на жертвнику батьківщини за її державність свої козацькі голови.

Наш покліч воjakам-українцям Березневої революції, як початку національно-визвольної революції, визвольної протиросійської війни, що довела до світлих Актів 22 січня 1918/19 рр. — відновлення Української Самостійної Соборної Держави у формі Української Народньої Республіки! Козацькі українські полки того часу — передвісники УПА. Вій-

ськові з'їзди — дороговкази для збройної боротьби; тієї правди не розумів провід народу того часу, за малими винятками — М. Міхновського, С. Петлюри, Д. Донцова й інших.

Березень 1917 р. і жовтень 1942 р. пригадують нам, що тільки зброя вирішить наше майбутнє. Отже плекаймо незмінно дух збройної боротьби нашого народу, нашої молоді, щоб вона вивчала воєнне діло, щоб поборювала всякий пацифізм, всевітянство, псевдогуманізм, бо в цьому страшному часі переживуть лише суворі й безоглядні борці, які не знатимуть компромісу з літеплими, але нацією й її ідеєю влади, державу ставитимуть на вирішній плін. Наша найвища мета — це Українська Самостійна Соборна Держава! Без прогнання москалів збройною рукою з української землі немає і не буде волі й справедливості на нашій землі, бо там немає нашої рідної української влади!

Хай живе Українська Повстанська Армія — переможний носій збройної боротьби української нації за свою владу!

Хай живе революційна ОУН — надхненник УПА в її героїчній боротьбі за УСРД, за розвал російської імперії й знищення більшовизму!

Хай живою буде пам'ять про генерала Романа Шухевича, Головнокомандувача Збройних Сил України!

Хай живе пам'ять про Степана Бандеру — Великого Сина України!

Слава Українському Державному Правлінню із 1941 року!

Слава Україні! Героям слава!
М. п. у жовтні 1977 р.

Провід Організації Українських Націоналістів

КУДИ ВИВЕЗЕНО УКРАЇНСЬКИЙ АРХІВ З ПРАГИ?

У листі до редакції „Нового Русского Слова” з 30 листопада Дм. Кравченко пише про долю архівів Російського, Білоруського, Донського, Кубанського і Українського, що їх комуністичний уряд у Празі в 1955 (не в 1945) році „подарував” державному університетові ім. Ломоносова в Москві. Директором Українського архіву був проф. Антонович.

Всі ці архіви мали дуже багато цінних документів і матеріалів, про що було відомо в Москві, яка давала дозвіл на роботу в них своїм довіреним людям. Тричі приїздив до Праги для роботи в Донському архіві російський письменник М. Шолохов. Звичайно всі ці люди працювали „інкогніто”, про їх перебування знав тільки директор архіву і вищий урядовець міністерств закордонних справ ЧССР.

Встановлено, що видані Прагою архіви тепер знаходяться: Російський — у Москві, Донський — в Новочеркаську, Кубанський — у Краснодарі на Кубані, а Український — при бібліотеці Київського університету.

В. Гут Кульчицький

ДО 30-РІЧЧЯ ВИСТУПУ М-РА ЕХ

У 1947 р. в літньому числі американського впливового кварталника „Фореїн Ефферс” була вміщена стаття п. н. „Джерела советської поведінки”, підписана псевдонімом Містер Екс (Mr. X), де виложена була політика стримування (контейнменту). Виявилось, що Містер Екс — це Джордж Ф. Кеннан, директор щойно тоді створеного Державним Департаментом Персоналу плянування політики. Недавно ту статтю адміністрація „Вілсон Квортерлі”, журналу Інтернаціонального центру для науковців при Смітсонівському Інституті, назвала у своєму рекламному листку „статтею межового характеру, яка чітко з’ясувала політику стримування”. Редакція ж кварталника „Фореїн Ефферс” вважала за відповідне відзначити тридцятилітня виступу Містера Екс статтею п. н. „Контейнмент: переоцінка”, яку написав проф. Джан Люїс Гаддіс, викладач стратегії в Навал Вор Коледжі.

Про політику стримування і про Дж. Ф. Кеннана в українській пресі вже багато писалося. Чи варто, отже, робити ще й тридцятилітні підсумки? Нам здається що варто, а особливо варто приглянутися трьом питанням: 1. чому Кеннан у 1947 р. запропонував тільки політику стримування? 2. які результати тої політики? 3. у який спосіб вдалося одній особі досягнути такий вплив на державну політику?

Чому стримування?

У своїй „переоцінці” проф. Дж. Л. Гаддіс розглядає різні аспекти статті Містера Екс, дискутує з критиками висловлених там думок, але немає в нього питання, чому Кеннан у той час, тобто на початку 1947 р., радив Сталіна тільки стримувати, а не розбити. Чейже ж тоді ЗСА були наймогутнішою державою в світі, із запіллям взагалі не знищеним і із зовсім новою потужною зброєю. Очевидно, як у згаданих професором критиків, так і в самого професора така можливість залишалася поза межами дискусії.

Питання не тільки цікаве, але й важливе. Вже самий факт, що Кеннан виступив із статтею, змушує робити припущення, що в той час

серед американського проводу існувала група, яка думала не тільки про реакцію на потягнення Сталіна, але й про акцію, про американську ініціативу, в якій враховувалося також можливість війни з Росією. Підсилюють це припущення спомини Кеннана, де він признається, що для нього „думка про війну з Росією (значить, хтось досить поважний мусів таку думку висувати — ВГК) була досить гидотною хоч би тільки з причини різні і знищення, які б вона принесла.” А вже „тривожною і відрозливою” робилася вона тому, що, на його думку, „такого роду війна не мала б жадних реалістичних обмежених цілей.” Можливість же повної перемоги та „замінення існуючого уряду таким режимом, який відповідав би нашій концепції „демократизації”, Кеннан вважав за зовсім не реальну. Це своє переконання він старався передати слухачам у Вор Коледжі, лякаючи їх твердженням, що „у війні між ЗСА і СССР не може бути повної перемоги”, бо „советські лідери, безжалісні, досвідчені і, діючи на добре знаних їм теренах, створили б на зайнятих американцями землях такий рух спротиву, що все знане з Другої світової війни виглядало б дрібненьким”.

Та, пишучи це у своїх споминах, він не почував себе певним, і тому вдався за поміччю до другого, подібного до нього, російського експерта. Для кожного, хто сумнівається в реальності такого змалювання советської поведінки, — каже він читачам, — я рекомендую „Дев’ятсот днів” Гарісона Солсбері, чудову працю про долю Ленінграду і північно-західньої Росії в останній війні.”

У дискусіях на тему: — „що було б, якби...” не може бути одної зовсім певної розв’язки, і тому звичайно дискутантанти залишаються зі своїми переконаннями. Та у випадку з Кеннаном в об’єктивного історика напевно вирине питання: чи в той час не вплинуло на поставу Кеннана до війни з Росією його наставлення до Росії? А це наставлення було особливої якості. У своїх споминах він признається, що, будши амбасадором у Москві і проходжуючись по Парку культури і відпочинку та бачачи на доріжках громади

москвичів, він бажав, „щоб хоч на хвилину бути частиною тієї громади, говорити з тими людьми, ділити з ними їхнє життя.” А таке бажання родилося в нього тому, що „протягом більше як двох десятиріч Росія була в моїй крові. Існувала якась містерійна спорідненість, якої я не міг пояснити сам собі; і ніщо не могло дати мені більшої сатисфакції, як заглиблення в ній.”

І саме тут криється відповідь на питання: чому Кеннан в критичний момент штовхнув американську політику на рейки контейнменту?

Результати

У своїх висновках проф. Гаддіс пише: „Великою мірою основні цілі контейнменту тепер осягнуто. Чи в результаті патової ситуації з нуклеарною зброєю чи внаслідок перенесення частини сили з великих держав на малі, нині існує стабільніша міжнародня рівновага, як тридцять років тому більшість обсерваторів уявляла собі можливою”. В цьому твердженні професора є два важливі аспекти: 1. Автор говорить, що сьогодні існує рівновага. І до певної міри має слушність. Нині дійсно Москва добилася рівноваги. Та чи з того волелюбні люди і народи світу мають тішитися? В 1974 р. рівноваги не було, бо Захід мав перевагу. І, якщо завданням політики стримування було дати Москві можливість мілітарно „наздогнати” Захід, то безперечно ця політика свою ціль осягнула. 2. Автор говорить про те, що тоді „обсерватори” передбачали. Це вже аспект зовсім суб’єктивний, і ми можемо тільки замітити, що та „більшість” мусіла мати тоді на очах чорні окуляри, а тепер замінила їх на рожеві.

І постає ще питання: як та рівновага довго задержиться? От щоденник „Нью Йорк Таймс” з 25 серпня 1977 р. писав: — „Советський Союз щойно почав застосовувати дипломатичні вигоди, які випливають з його всезростаючої конвенціональної мілітарної потуги”. А Колін Легум, редактор лондонського „Обсервера” та „Африка Контемпорері Рекорду” в статті про ситуацію в околицях Рогу Африки („Нью Ріпблїк”, 1(10)1977) твердив, що „перший раз від закінчення Другої світової війни росіянам дано фактично вільну руку у великому конфлікті в стратегічно важливій частині світу. Тут західні дипломати доводять, що росіяни в тому ра-

йоні вкусили більше, як можуть проковтнути, і що вони прямують до своєї найбільшої поразки від часу викинення їх з Єгипту. Можливо. Та не можна визбутися почуття, що росіяни рішили особливо енергійно проковтнути цей смаковитий кусок території Червоного моря, такий важливий і для стратегії Горшкова і для їхньої міжнародньої репутації”.

За дальший доказ успіху контейнменту вважає проф. Гаддіс те, що „слово ‘комунізм’ сьогодні включає в собі таку різноманітність систем і особистостей, що відображає воно не багато більше, як семантичний вислів”. Багато є нині людей, які так думають. Навіть серед українців. Та чи воно так дійсно є? От такого типу люди дуже захоплювалися єврокомунізмом, виписували йому пеани, а тепер ходять в констернації, не знають, що на них упало, і на всі лади дошукуються причини поведінки французького комуністичного боса, єврокомуніста Марше, який поставив під сумнів таку дорогу їм перемогу лівіці у Франції.

Та й де ж ще то такі „різноманітні системи”, крім Китаю та Югославії? В Італії? А от Андре Фонтен, добрий знавець єврокомуністів, у статті „Москва і французькі комуністи: чи злий час для перемоги лівіці?” („Ле Монд”, 25/9/1977) писав, що лідер італійських комуністів „поїхав, як звичайно, на свої літні вакації до ССРСР”, і що португальський комуністичний бос Алваро Кунгальо, повернувшись із візиту у Брежнєва, почав закликати не до союзу лівіці, а до національного союзу; точно як італійський єврокомуніст Белінгуер.

А може Кастро? Отой Кастро, що не тільки виконує чорну роботу для Москви в Африці, але, як показують звідомлення СіАйЕй, під час В’єтнамської війни виконував подібну роботу в ЗСА, буди зв’язковим для „ведерменів”, організації, яка підкладанням бомб розхитувала американському народові нерви.

Вкінці проф. Гаддіс твердить, що одною з „великих сил”, які привели до нинішнього блаженного стану, був „ріст націоналізму”. Що по Другій світовій війні націоналізм став домінуючою силою світової політики — годимося. Але що ту силу відкрив Кеннан і що „вашингтонські урядовці переочили ідею Кеннана, щоб працювати з націоналізмом для спинення росіян”

— з цим погодитися не можемо. А докази доставляє нам сам Кеннан. У своїх споминах він пише: — „... в нашій країні існував голосний і впливовий елемент, який не тільки хотів війни з Росією, але й мав дуже ясну ідею, за яку така війна повинна провадитися.” А та „їхня ідея, до якої вони були пристрасно, а часом і хворобливо прив'язані, була просто та, що З'єднані Стейти повинні, для їхньої користі, вести війну проти російського народу, щоб досягнути остаточний розвал традиційної російської держави і поставити там уряди різних 'звільнених територій'”. А хто ж то такий цей „елемент”? А! Та це переважно нові емігранти з неросійських частин повоєнного Советського Союзу; „промінентними ж між ними були українці, особливо галичани і рутенці”. А закон про відзначування Тижня Поневолених Народів, завданням якого було якраз використовувати націоналізм, Кеннан назвав „нещасним продуктом законодавчої гістерії”.

Перспективи

Хоч деталі у становищі Містера Екс-Кеннана критиковано від самого початку, головна його ідея, ідея стримування, стала офіційною політикою ЗСА у відношенні до СРСР протягом останніх тридцяти років без огляду на зміни президентів і партій. І навіть тоді, коли говорено про політику визволення і коли був ухвалений закон про відзначування Тижня Поневолених Народів, основна суть політики далі залишалася кеннанівською. І тут напрошується питання: чи є можливим, щоб одна людина могла мати такий вплив? Безперечно, ні. Але Кеннан не був сам. Він, виступивши зі статтею, був тільки репрезентантом, був речником певної групи людей, яку умовно можна назвати голубами. Кажемо умовно, бо цей дуже нині популярний поділ на голубів і яструбів занадто спрощує скомплікованість ситуації.

І ота боротьба, започаткована виступом Містера Екс-Кеннана, ведеться довкруги політики людських прав президента Картера. Почалася вона зараз же після першого виступу Президента. Під цим оглядом сьогодні, з перспективи кількох місяців, дуже промовистою виглядає редакційна стаття „Вашінгтон Повсту” ще з перших днів лютого п. н. „Пан Картер і людські

права”, у якій заспокоювано читачів тим, що в новій адміністрації є „маршал Шульман з Колумбійського університету, експерт від совєтів, який буде дорадником державного секретаря”, і він уже не дозволить новій адміністрації надовго зійти зі старого, утоптаного шляху. І „Вашінгтон Повст” не помилився. Цього літа, найбільш правдоподібно під тиском критики, Президент створив спеціальну Комісію, завданням якої є опрацювати напрямні політики супроти Советського Союзу, і начальником тої Комісії став, очевидно, проф. Шульман. В цьому пляні слід розглядати і спізнене проголошення Тижня Поневолених Народів.

Та боротьба триває. Сили, які розуміють серйозність нинішнього стану, ростуть і мужніють. І правдою є, що опір наступові Москви ставлять уже не тільки ЗСА. Є вже нова сила. А ця сила — це не еврокомунізм, як дехто думає, а націоналізм. І поступово росте свідомість, що червону московську імперію не можна спинити, що її можна тільки розбити.

З ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАНИХ ВІДДІЛІВ ООЧСУ ОЛБАНСЬКОЇ ОКРУГИ

ВШАНУВАННЯ СЛ. П. СТЕПАНА І ЯРОСЛАВИ БАНДЕР

Заходами об'єднаних Відділів ООЧСУ Амстердам-Коговз, Н. Й., в неділю 16 жовтня в українських католицьких церквах в Амстердамі, Вотервліті, Коговзі і Трою відправлено панахиду за сл. п. Степана і Ярославу Бандер. Того ж дня по полудні о 5 год. відбулися в залі Українського Клубу у Вотервліті ширші сходи громадянства цілої округи, присвячені вшануванню сл. п. Ст. і Я. Бандер. На сцені виділили тризуб і портрет Провідника ОУН на тлі прапорів ОУН і національного. Голова Відділу ООЧСУ, інж. М. Свідерський, відкрив жалобні сходи, закликаючи вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувати Покійних. Ред. І. Дурбак прочитав доповідь про життєвий шлях, діяльність, ідеологію та заслуги сл. п. Степана Бандери, зокрема відновлення української державности Актом 30 червня 1941 р. П. Зиновія Білас прочитала доповідь про сл. п. Ярославу з Опарівських Бандеру та її родину. Вона приготувала виставку знімок і матеріалів з преси про родину Бандер. Відспіванням революційної пісні „Не пора” закінчено ці сходи при численній участі громадянства Олбанської округи. Членки ОЖ ОЧСУ перевели збірку на Фонд ім. Ст. Бандери.

ВІДЗНАЧЕННЯ ПОТРІБНИХ РОКОВИН

В українських церквах в Амстердамі, Вотервліті, Коговзі і Трою в неділю 30 жовтня відправлено Служби Божі в наміренні українського народу та панахиди за поляглих Борців за волю України. Заходом Об'єднаних Відділів ООЧСУ: Амстердам-Коговз, Н. Й., і Об'єднання Українських Ветеранів Олбанської округи відбулися того ж дня в залі Українського Клубу у Вотервліті святочні сходи, що їх відкрив голова Відділу ООЧСУ, інж. М. Свідерський. Він підкреслив пов'язаність усіх трьох роковин: 60-ліття Української Революції в 1917 р. Листопадових роковин і 35-ліття УПА. Голова об'єднання ветеранів, п. В. Воднар, провів апель ветеранів і сумівської молоді, що виступали з прапорами, і відчитав наказ з приводу цих роковин. П. І. Ротко відіграв на трубі апель Поляглим. Доповідь про Українську Революцію і Листопадові роковини прочитав ред. І. Дурбак, колишній упівець п. Д. Хорват прочитав доповідь про боротьбу героїчної УПА. Зокрема, як син Лемківщини, підкреслив бої УПА в обороні рідної Лемківщини.

Вкінці інж. М. Свідерський подав деякі висновки на підставі аналізу цих трьох роковин, що мають спільну основу: визвольну боротьбу українського народу за свою державу.

Відспіванням українського національного гимну, стрілецьких і упівських пісень закінчено святочні сходи при численній участі українського громадянства з цілої околиці.

У ПОКЛОНІ ПАТРІЯРХОВІ

Амстердам, Н. Й. — З нагоди 85-ліття і 60-ліття священства Блаженнішого Патріярха УКЦеркви, Кир Йосифа І., місцевий Відділ УККА створив Ювілейний Комітет з представників ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ, „Провидіння”, УНС, Церковного Комітету, Українсько-Американського Горожанського Клубу, що zorganizував 6. XI. 1977 р. Ювілейний бенкет у залі Українського Дому УАГКлубу. На сцені виднів великий портрет Патріярха. Місцевий парох, о. В. Сюттик, ЧСВВ, відкрив бенкет молитвою „Отче наш”. Голова Ювілейного Комітету, інж. Мирон Свідерський, привітав гостей, подав програму та представив гостей при головному столі і з дальших околиць. Семилітня дівчинка, Калина Дереш-Масловська з Бостону, продеклямувала вірш Р. Завадовича „Привіт Патріярхові від найменших”, написаний для неї, бо вона виголосила його в Римі на ювілейному концерті 2 жовтня. Співочий гурток дівчат (7) „Кобза” з Вотервліту під керівництвом п. Я. Кушніра проспівав „Богородице Діво”, молитву за Патріярха та „Бандуристе, орле сизий”. П. М. Юрчук розказав про життєвий шлях Патріярха. Пані В. Смик рецитувала поему Зої Когут „Патріярхові у 85-ліття” і поему Р. Завадовича „Борець без меча”. Проф. Я. Ликтей ві-

діграв на бандурі в'язанку українських пісень і розповів по-англійськи про життєвий шлях Патріярха. О. д-р В. Волошин виголосив доповідь про помісність УКЦ, наше історичне право мати патріярхальний устрій, щоб забезпечити майбутнє нашої Церкви в діаспорі і в Україні. О. митрат В. Андрушків розказав про ювілейні торжества в Римі, про Патріярший Фонд і корпорацію св. Софія. О. крил. Б. Смик прочитав привіт Патріярхові, що його прийнято оплесками та вислано до Риму. Він пригадав зворушливі моменти із зустрічей з Патріярхом у різних часах, подав виїмки з його пастирського листа з Сибіру, нагадав Його заповіти: „Великого бажаєте! Не плазуйте перед чужими! Будьте собою!”

Вкінці інж. М. Свідерський подякував гостям і виконавцям програми та всім, що причинилися до бенкету, зокрема жіноцтву, що приготувало смачний обід. Відспіванням українського гимну закінчено бенкет при повній залі місцевих і позамісцевих українців.

Головою Ювілейного Комітету був ініціатор цієї удатної імпрези, голова Відділу УККА й ООЧСУ, інж. М. Свідерський, заст. голови — п. О. Макаровський, голова Церковного Комітету, секретар С. Когут, скарбник — М. Кривулич, члени: М. Юрчук, О. Пащак, Б. Наугольник, Д. Олійник, прес. реферантки: Леся Тавнич-Пащак і Маруся Варшона. Всім членам Комітету і паням, що приготували обід, належиться щира подяка. Зібрано значну суму, призначену на Патріярший Фонд.

Український Амстердам має всього 60 українських родин, але він може бути прикладом для інших українських осередків в Америці! І. Дурбак

ГОЛОСИ КИТАЙСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ

Десятки тисяч китайців зібралися довкола недавно збудованого з мармуру й граніту мавзолею в Тіен Ан Мен Сквері у Пекіні, щоб вшанувати пам'ять Мао Тсе-тунґа в перші роковини його смерті. Проте, сучасні правителі Китаю поширили дискретно пересторогу проти надмірного вихвалання „улюбленого президента”. У статті провідного органу партії „Червоний Прапор”, переданій через радіо, член Політбюро Ніс Джуңг-чен заявив, що ідеї Мао для розв'язання головних проблем Китаю не слід реалізувати „по-рабському”, бо, мовляв, „всі, навіть найкращі ідеї зазнають з часом певних змін, інакше вони стають метафізичними ідеями”.

Китайські дисиденти пішли ще далі, заперечуючи посмертні впливи Мао на головні напрямні китайської зовнішньої і внутрішньої політики. Нелегально видавані повісті, короткі оповідання й памфлети на заборонені теми циркулюють серед китайської інтелігенції. В одній із таких повістей п. н. „А Гсія” описується гірку долю фабричної робітничі, з'валтованої місцевим партійним керівником. В іншому нелегальному виданні розповідається

Іван Левадний

У 150-ліття з дня народження

ВИДАТНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ БАЙКАР

Леонід Глібів, 150-ліття народження якого відмічаємо, видатний майстер української байки, автор талановитих ліричних віршів для дітей, редактор, видавець „Чернігівського Листка” і невтомний працівник на суспільно-громадській ниві залишив по собі добру пам'ять своїм патріотизмом, великою любов'ю до рідного краю і відданістю національній праці, терплячи репресії за свої переконання.

Народився Глібів 3 березня 1827 року у Веселому Подолі на Полтавщині, де батько його завідував мастками дідичів-братів Родзянків. По закінченні полтавської гімназії та ніженського ліцею поринув у громадську працю і, доставши посаду вчителя історії та географії спочатку в Чорному Острові на Поділлі, поруч з шкільними викладами широко розгорнув національно-освітню діяльність серед народу. Цю працю ще ширше розгорнув Глібів у Чернігові, сприяючи організації народніх шкіл. У 1861-1863 роках з допомогою Пантелеймона Куліша та Олександра Кониського видавав часопис „Чернігівський Листок”, в якому містив також і твори українською мовою.

Після циркуляру Валуєва журнал був за-

про високого партійного достойника, син якого, не мігши примиритися з упривілейованим життям свого батька, покінчив самогубством.

Сучасні китайські письменники і поети, які не хочуть продавати свої таланти на службу офіційній пропаганді, „пишуть в шухляду” або поширюють свої твори через Самвидав. В Китаї шириться сатирична література, в якій висмівається сучасних правителів. Особливо популярною є комічна пісенька, яку співається на мотив гімну, присвяченого Мао Тсе-тунгові. Найбільш „сретичною” є поширювана серед населення брошура, в якій обвинувачується генерального секретаря партії Гуа Куа фенга та його кліку за арештування вдови Мао Чіянг Чіінг та її „шайки”, щоб захопити владу в свої руки. Брошура також обвинувачує новий режим за зведення наклепів на пам'ять Мао.

В розклеюваних на стінах міських будинків афішах засуджується заборона китайським робітникам жити і працювати там, де вони хочуть, популяризується Деклярація Прав Людини і Заключний Акт, підписаний у Гельсінках.

критий, а самого Глібова за симпатії до України позбавили посади, і він, без праці та джерел до існування, поневірявся чотири роки аж поки дістав посаду управителя земської друкарні в Чернігові, де й пробув до кінця життя, не припиняючи творчої праці.

Найбільшої популярності здобув Глібів своїми байками, які, поруч з байками його попередника Гребінки, були великим внеском у цей жанр української літератури. Не зважаючи на часте піднесення у своїх творах уже знаних байкарських тем та використання сюжетів Крилова, Глібів зумів надати своїм персонажам типового українського вигляду, переніс дію в українські побутові обставини, розгорнув її на тлі барвистого українського краєвиду; герої його байок говорять соковитою українською мовою.

У своїх байках Глібів не виступав подібно до Гребінки з протестом проти заподіяних його рідному краю кривд і викриттям їх винуватців. Його байки несуть скорше теплий батьківський докір проти людської неправди та сваволі і пораду, як їх позбутись.

Байки Глібова спрямовані проти різноманітних хиб суспільного і особистого життя. У байці „Вовк та ягня” він засуджує насильство над слабшими, в байках „Коник-стрибунець”, „Бджола і мухи”, „Горлиця і Горобець” — неробство, в байці „Прохожий і собака” — наклепи, в байці „Синиця” — самовихваляння, в байці „Жаба і Віл” — гордість, в байці „Бочки” — непотрібну балаканину, в байці „Чиж та Голуб” — радість над чужим горем, у байках „Півень і перлини”, „Осел і Соловей” — нерозуміння користи праці інших, у байці „Лисиця і Ховрах” — хабарництво, в байці „Ведмідь-пасічник” — зловживання.

Глібів наголошує потребу чесної праці для добра народу, який потребує „живого слова правди і просвіти” в байці „Солом'яний дід”, закликає в байці „Хмара” — „кохайте щиро правдоньку!”, закликає читачів не марнувати своїх сил, не спокушатись на приманливі можливості йти за добру винагороду на службу поневолювачам рідного краю, не розпорощува-

тись у загальноросійському морі, а скупчувати зусилля, щоб сіяти освіту і культуру в широких народніх масах:

*Над селами, над нивами,
Над тихими долинами —
Там славонька твоя.
На кожну стеблиночку
Пошлеш одну росиночку
І віку додаси, —
А морю широченному,
Глибокому, силенному
Води не додаси.*

Усі байки Глібова пройняті гарячою любов'ю до України. У байках „Перекотиполе” і „Мандрівник” він визнає, що в сучасному світі „нема кутка без горя”, але людині понад усе миліша батьківщина. В байці „Билина” стверджує, що чужина в'ялить людину, як билину. У байці „Бджола і мухи” вказує, що відданим чесній праці людям дорогий і милий рідний край, і лише ледарям та неробам „там хороше, де нас нема”, а де хороше, там і рідний край.

В інших байках виступав Глібів проти залишків кріпацтва, проти бюрократизму, судових порядків, паразитизму. Остання його байка „Огонь і Гай” спрямована проти брехні та підступності.

Ліричні поезії Глібова сповнені теплим почуттям ніжності і доброти. Вірш про „гору високою” над Пселом серед розкішної полтавської природи з журлявим повторенням: „А молодість не вернеться, не вернеться вона”, з тихим сумом за безповоротно промайнувшими днями юности став загальновідомою народньою піснею. Таким самим щирим ліризмом пройнятий і вірш „Nocturno”, де Глібів згадує свою молодість і перше кохання:

*Чи згадуєш, дівчинонько моя,
Як згадую без тебе я
Той вечір тихий над водою,
Як сумували ми з тобою,
Що Бог нам доленьки не дав.*

У вірші „В степу”, згадуючи, як колись „бринів густий зелений гай”, знаний з молодих літ, коли „так весело жилося”, коли „про щастя,

про любов надія там шептала”, Глібів сумно констатує, що людина з холодних комерційних розрахунків безжалісно винищила ті дерева. Згадка про ліс збуджує в його пам'яті спогади про козацьку державу, знищену ворогами, так що навіть могили-кургани борців за її волю заростають травною забуття. З великою пошаною згадує Глібів Шевченка та Лисенка, присвячуючи їм вірші.

Великої слави здобув Глібів і як дитячий письменник, друкуючи на сторінках львівських журналів „Дзвінок” і „Зоря” віршовані загадки, приказки, акростиhi, казки під прибраним ім'ям Дідусь Кенир і виявив себе прекрасним знавцем дитячої душі та її смаків і уподобань. У своїх листах до дідуся Кенира юні читачі дякували йому і висловлювали свою пошану до нього.

Любив Глібів театр і написав для нього кілька комедій, краці з яких — „До мирового” і „Веселі люди, або кров не вода”.

Свої байки та ліричні поезії друкував він у „Чернігівських Відомостях”, „Основі”, „Зорі”, „Чернігівському Листку”. Окремими виданнями збірки його байок виходили в Чернігові в 1863, 1872 і 1888 році.

Помер Глібів 10 листопада 1893 року. Після смерти поета в Чернігові вийшла 1895 року збірка його байок. У Харкові 1927 року вийшли його твори в трьох томах, у Києві 1955 року „Вибрані твори”, 1959 року „Байки і вірші” і 1976 року „Байки”.

Гуманними ідеями, любов'ю до рідного краю, до бідної поневоленої людини, гарячим бажанням полегшити її долю, закликами до спільної громадської праці на користь народу, своєю поетичною майстерністю, яскравими образами українського життя, соковитою народньою мовою, багатством характеристичних виразів, приказок, порівнянь, епітетів Глібів увічнив своє ім'я в українському письменстві і залишив по собі вдячну пам'ять за свій труд і посвяту на народні цілі.

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ
НА
ПРЕСОВІЙ ФОНД „ВІСНИКА”

Михайло Кушнір

ДОСЛІДЖУВАННЯ І НАВЧАННЯ

(Продовження)

Істота досліджування

Слово „досліджування” окреслює, подібно як слово „вивчення”, різні процеси. Отже, говоримо, що суддя веде дослідження свідків, лікар досліджує пацієнта, чуємо теж часто, намагаючися інтервенювати в уряді, що наша справа буде досліджена. В таких ситуаціях досліджування є чинність, якої цілком дефінітивне й зобов'язуюче окреслення стану речей, при чому самий процес досліджування і його вислід не є важний для досліджуючого особисто, є його професійною функцією. Але слово „досліджування” може мати й інше значення. Вживаємо його не тільки тоді, коли йдеться про такий рід ствердження існуючого стану речей, але й тоді, коли мусимо втихомирити наш власний інтелектуальний неспокій, коли живо прагнемо вияснити собі зв'язки між фактами, коли драчує нас те, що не потрапимо здати собі справу з дійсності, що втікає нам з рук усе, що хочемо схопити. Таке досліджування родиться з потреби ладу. Підіймаючи його, живемо в стані неспокою, нас мучать сумніви, нам прикро бачити речі неясно, нас манять таємничі темноти, в які не потрапимо проникнути. В досліджуванні перестасмо бути пасивними супроти цього хаосу. Відчуваємо радість із зусилля змагання. В цьому напруженні волі й енергії осягаємо час від часу заспокоєння: вилонюється перед нами візія ладу. Але знаменною прикметою дослідної постави є те, що вона не заспокоюється напостійно. На деяких відтинках наступає вияснення, але разом на інших або на тих самих, але глибше, виринають нові провокуючі труднощі. Такий дослідний процес ніколи не спочиває: формулювання і перемагання є його стихією. Присвячуючися таким досліджуванням внутрішньо розвиваємося і поглиблюємося. Такі досліджування мають особотворчий характер. Завдяки їм стаємо іншими людьми, ніж були раніше.

Наукову працю можна вести на обох цих рівнях досліджувань. Дослідник першого типу, плекаючи знання, не поглинутий тією працею

особисто. Він є об'єктивною людиною, що виконує певну професійну функцію. Він виконує її часто дуже точно і педантично, але в суті речі досить байдужно. В цій праці цікавлять його найбільш предметно важливі висліди, деколи тому, що дають славу, визнання, деколи тому, що є „чинами”, „доробком”. Таке розуміння дослідника, як бачимо, знаменне для об'єктивної теорії науки.

Інший характер має дослідник другого типу. Він належить до певної класи людей. Людей можна поділити на дві великі групи. Є люди, які найохочіше переводять дні свого існування у вигідній вегетації, і є люди завжди незадоволені життям і собою

Так є в кожній ділянці. Є такі, що можуть жити без краси, і такі, які неподільно їй віддаються. Є такі, що вміють жити без любови, і такі, що їх опутала її сила аж до меж повної жертвенности й посвяти. Є такі, що вистачальну лінію овидів бачать у дочасності, і такі, яких поглинає шукання Бога. Є люди, що можуть жити у напівсні, і є такі, що завжди шукають повної ясности яви. Дослідник з покликання належить до цього неспокійного і незаспокоєного типу людей. Він у полоні пасії здобування і поглиблювання інтелектуального ладу в собі. Висліди здобувані цим шляхом і видні назовні не є найістотнішим стимулом його праці. Праця дослідника є для нього життям, себто виключно цінним і виключно пожаданим зужиттям днів і годин існування. Висліди є як дозрілі овочі, що падають з дерева, яке живе й постійно росте, нічого не знаючи про збирання овочів. Для дослідника такого типу важливе його власне дозрівання, подолання труднощів, відкриття нових, змаг із опором непоступливої дійсности і недодуманих до кінця думок. Саме цим шуканням і змаганням, цим присвяченням трудові формування себе зусиллям дослідної думки, — він відрізняється від дослідника, наставленого продуктивістично на збагачення знання, на осягнення вислідів, на побільшування бібліографічного доробку. Ті всі досягнення видаються йому радше побічними й додатковими. Є —

в його opinii — непевні й сумнівні, а безпосередньою і переконливою дійсністю є він сам.

Бо чи поталанило йому збагатити об'єктивне знання чи ні, цього не потрапить вирішити, але це чує в собі виразно, що власне життя, присвячене досліджуванню, пережив вартісно. І тому такий частий серед великих учених скептицизм відносно можливості об'єктивного пізнання, — не здержує дослідних зусиль і жертв. Бо наукова діяльність є для них їхнім власним життям, звідки черпають вони свою вартість. З цього становища не можна оцінювати трагічним неповодженням вповідь відомого фізика Кельвіна: „Одне слово найкраще характеризує незвичайно наполегливі зусилля, які я витривало підіймав впродовж 55 років для поступу знання: поразка (failure). Нічого більше не знаю про електрику і магнетичну силу, ані про стосунки між етером, електрикою і матерією, ані про хемічне споріднення, як те, що я знав і чого намагався навчити своїх слухачів 50 років тому, коли починав працю професора”. Його життя ані для нього самого, ані для слухачів, — не було змарноване.

Трактуючи так дослідну працю, бачимо її зв'язок не тільки з інтелектуальними кваліфікаціями людини, але й з її характером, з цілою її особовістю. Коли досліджування не має бути погонею за вислідами, коли не має служити дослідникові як знаряд кар'єри, мусить мати, щоб існувати, якусь тривалу й особисту вартість. Угрунтування дослідного процесу в моральній верстві особовості виявляється в тому факті, що вимоги, які ставимо дослідникам під інтелектуальним оглядом, є водночас моральними вимогами. Домагаємося, отже, від дослідників сумлінності і витривалості в праці, домагаємося безсторонності і визволення з пересудів та упереджень, домагаємося критицизму і жертвенності, домагаємося відваги голошення правди. Ці вимоги потрапить подолати тільки характер сполучений з сильною ментальністю.

Тому великим непорозумінням є переконання, що наука постає виключно з інтелекту, а дослідники є тільки інструментами. З цього нового становища велич ученого мірється не тільки його об'єктивним доробком, але й ступнем його особового пов'язання з наукою. Чим глибше в наукових досліджуваннях є вчений, чим силь-

ніше вони його формують, тим більше здобувають значення, тим більшою є його вартість як дослідника й людини. В світлі цього динамічно-особового розуміння процесу досліджування не може встояти ідеал „об'єктивної людини” як взір для дослідників. Відречення себе самого, щоб стати „дзеркалом” або „інструментом” пізнання, диктоване бажанням визбутися пересудів і індивідуальних обмежень, стає радше шкідливим, ніж позитивним, з моментом, коли починає означати відірвання наукових зайнят від животного осередку особовості, учинення з них справи неважливої особово, незлученої з цілим стилем правдивого власного життя. Бо тільки це глибоке зісповнення з дослідною працею, насичення її власною потребою, охоплення її особистими мріями й особистим прагненням, зроблення її своєю життєвою справою, віднаходження в ній власного щастя і власних невдач, формування себе завдяки зусиллям робленим для неї — таке тільки динамічно-особове охоплення дослідів надає їм вартість. Тому не слід лякатися нав'язування до власної особовості. Бо воно не означає піддання себе приватним, нецікавим і неважливим упередженням. Стаємо собою не внаслідок того, що потураємо слабостям і поверховним відрубностям. Стаємо собою сходячи до тих глибин, в яких існують загальнолюдські вартості. Як мистець, хоча б говорив про себе, потрапить здобути увагу й послух тому, що виявляє в цьому загальну людську долю, подібно й учений, ангажуючи себе в дослідну працю, зовсім не віддаляється, але може неближається до ідеалу людини-дослідника. Натомість ідеал об'єктивної людини є зубожінням дослідних можливостей і замкненням їх в ізольованій сфері інтелектуалізму. Це мститься не тільки на дослідниках, але й на дослідах, які стають поверховним нагромадженням фактів. Відірвання інтелектуальних чинностей від глибших форм особової діяльності спричиняється до того, що учений такого типу функціонує в обсязі дослідів, але як людина живе поза ними. Тому в критичних моментах власного або національного життя несподівано виявляє повне незрозуміння істоти науки і легко зраджує велику справу служіння правді. Але те, що яскравим способом виявляється в таких критичних ситуаціях, мусить очевидно існува-

Юрій Кузьма

ЯК ВИЇХАТИ З СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ

Багато українців, що проживають поза межами Советського Союзу, хочуть стягнути з України чи з інших місцевостей ССРСР своїх родичів: сина, доньку, брата, сестру, чоловіка, дружину, матір, батька. Ці люди роблять на Заході старання за виїзд свого родича, але їх старання переважно бувають недостатні, якщо їх розглядати з боку советського еміграційного права, або односторонні, коли родина на Заході старається стягнути свого родича з Советського Союзу, але родич в ССРСР не вживає належних заходів. Старання на виїзд мають бути двосторонні: як родинні на Заході, так і родичів в Україні. Також українці в ССРСР, які, маючи родину на Заході, хочуть виїхати, але, зробивши кілька спроб на виїзд і отримавши відмову, залишають цю справу, розчарувавшись в можливості виїзду.

Політична ситуація раніше не давала ніяких можливостей для з'єднання наших родин за межами ССРСР і тому серед українців, які проживають на Заході, виробилась негативна думка, мовляв, марно клопотатись. Тепер політична ситуація змінилась, і ми, українці, маємо право і можемо при бажанні з'єднати наші родини. Советський Союз сьогодні має технічні, культурні, торговельні відносини з країнами Заходу, які сильно впливають на еміграційну політику Москви. Гельсінкська угода також дає формальне право емігрувати людям усіх національностей. Отже, ми можемо використати це право, а для цього нам та нашій родині в Советському Союзі потрібно мати певні знання

ти також і в часах спокою. Справді, докладніша аналіза вчених такого типу, що займаються науковими дослідженнями тільки об'єктивним вирізком своєї особовості, виявляє завжди слабості й помилки, нездібність глибшого і більш відповідального шукання правди. Відслонює теж заховані мотиви плекання науки для кар'єри і для заспокоєння амбіції, а не для заспокоєння інтелектуальної потреби.

(Далі буде)

юридичного, еміграційного та інформативного характеру.

Я, новий емігрант, українець з Галичини, хочу поділитися цими знаннями з земляками і для цього написав невелику працю п. н. „Поради при виїзді з Советського Союзу”, яку готую до друку.

У розділі „Старання родича в ССРСР” я опишу, яких заходів мусить уживати ваш родич в Советському Союзі, щоб виїхати на Захід, які документи потрібно йому мати. В цьому розділі пишу також про закони, знання яких дадуть вашому родичеві можливість уникнути неприємних ситуацій при клопотанні на виїзд.

Без виклику від родини з Заходу ваш родич не зможе навіть подати заяви на виїзд. У цій заяві він мусить вказати, що хоче виїхати з Советського Союзу, щоб з'єднатися з родиною. Це дуже важливо. Заяву на виїзд та документи ваш родич має подати в районівім ОВІР* на місці проживання. Ваш родич мусить висловити представникам советської влади та працівникам ОВІР тверде бажання виїхати до родини і на протязі 6-ти місяців запитувати в ОВІР, коли було дано дозвіл на виїзд.

В розділі „Старання родини на Заході” я пишу, що при стягненні родича з Советського Союзу потрібно вжити ще ряд заходів, крім виклику. Необхідно пам'ятати, що ваші старання не мають ніякої юридичної сили доти, поки ваш родич не подав заяви на виїзд. Ваші заходи також недійсні після відмови на виїзд вашому родичеві, бо заява вашого родича вже розглянута советськими еміграційними чинниками. Тоді ви мусите вдатися до впливових осіб вашої країни, щоб вам допомогли, при чому одночасно з поданням заяви на виїзд вашим родичем. Ви повинні знати дату подання заяви та в котрий ОВІР він подав цю заяву. Успіх виїзду вашого родича в основній мірі залежить від ваших старань.

У розділі „Старання на відвідини” я пишу про поради, які полегшать родині в ССРСР старання на відвідини.

В розділі „Дозвіл на виїзд” я пишу, як поладити всі формальності вашому родичеві при

виїзді та що дозволяється вивезти з Советського Союзу.

В розділі „Відмова на виїзд” описую, як потрібно робити повторні старання, щоб вони дали позитивний наслідок. Повторні старання ваш родич може робити через рік після відмови. Розуміється, в цій випадку він повинен мати новий виклик із Заходу.

При стараннях на виїзд добре подати обґрунтовані підстави: що ви старша чи самотня особа, що ви не маєте доброго здоров'я, що ваша мастність потребує опіки. Ці факти потрібно затвердити в нотаря.

* ОВИР (рос.) — Відділ Віз і Реєстрації.

НОВЕ ПРО ЛІ ОСВАЛЬДА

Розкриття таємниці смерті президента Джона Кеннеді, яке заповзялася зробити американська журналістка Маріна Ендлі в своїй недавно виданій книжці „Де Мейкінг ов ен Ассессін”, очевидно, не переконує більшості читачів. А проте, наслідки її досліджень варті уваги.

Авторка твердить, що Лі Освальд не був зв'язаний з будь-якою секретною службою, хоч легко міг бути завербований конспіраторами. Він змалку мав нахил до убивства. Ще дитиною, свідчить його мати, з якою познайомилася Маріна Ендлі, він кинувся був з ножом на свого двоюрідного брата, щоб його зарізати.

В 1959 році авторка провела кілька годин у розмовах з Освальдом в московському готелі „Метрополь” після його спроби покінчити самогубством, коли советські офіційні чиновники відмовили були йому дозволу залишитися в ССРСР. Під час тих розмов Освальд заявив авторці: „Я хочу дати американцям матеріал, над яким вони мусітимуть добре подумати”.

Протягом сімох місяців авторка зустрічалась з дружиною Освальда, Мариною, яку він привіз з ССРСР, а також з багатьма знайомими, які розповіли про свої спостереження над убивцем Кеннеді. Крім того вона уважно простудіювала 26 томів звіту комісії Воррена і багато недавно декласифікованих документів.

На підставі цих розмов і документів М. Ендлі відтворила портрет убивці Кеннеді і його життєвий шлях, який привів до трагічної розв'язки.

Негативний вплив на Освальда мала його мати, яка ненавиділа людей і цю ненависть передала своєму синові. Фантастичний план утечі до Советського Союзу закінчився тим, що Освальд розчарувався в советському режимі, але натомість захопився марксизмом, хоч брак освіти не дав йому змоги опанувати Марксову „премудрість”. Першою жерт-

вою своєї ненависти до людей вибрав Освальд після повороту до Америки генерала Едвіна Вокера. Але вбити генерала йому не пощастило. Крім того він плянував убивство президента Айзенгавера, який „визискував робітничу клясу”. В розмові з письменником Джіном Стаффордом мати Освальда сказала: „Лі Гарвард навіть після своєї смерті зробив більше для своєї країни, як будь-хто з живучих людей”.

Лі Освальд казав своїм знайомим, що за двадцять років він стане президентом Америки. Його буйна фантазія заслоняла від нього реальний світ і розвинула в ньому брехливість та розчарування в житті. Якцо Освальд і був замішаний в конспірацію, то лише як виконавець наказів, хоч вважаю, що діє з власної волі.

Насильство кожної хвилини і при всяких обставинах могло вибухнути в Освальді. Соціальної працівник, який зайнявся був Освальдом, коли він 13-літнім хлопцем утік до Нью Йорку, пригадує, що Освальд мріяв стати могутньою персоною, щоб могли убивати людей.

Освальдова дружина, Маріна, підозрівала, що він підготовляв убивство Ніксона.

Хоч Освальд часто бив Марину і ревнував її до її приятеля Анатоля, який залишився в ССРСР, вона була дуже до нього прив'язана. Ревнощі свого чоловіка Маріна підсичувала своєю захопленістю президентом Кеннеді як мужчиною, що своєю зовнішністю дуже нагадував її Анатоля. Над своїм ліжком вона повісила портрет Кеннеді, а над ліжком Освальда висів портрет Фіделя Кастра. Очевидно, бажання убити президента в значній мірі породжували його ревнощі.

Авторка книжки пише, що і Освальд і його дружина психологічно були недорозвиненими, інфантильними натурами.

ПІД ЯКИМИ ГАСЛАМИ БОЛЬШЕВИКИ ПРИЙШЛИ ДО ВЛАДИ

У жовтні 1917 року большевики являли собою лише маленьку, але добре зорганізовану і централизовану силу. Однак, озброєна вона була не самими лише крісами та ручними гранатами, але й зброєю та вибуховими матеріялами іншого порядку: обіцянкою негайного закінчення війни і миру в усьому світі; справедливого і загального з правом національного самовизначення аж до одноголічного відокремлення; негайної передачі землі селянам; негайного скликання Установчих Зборів; робітничого контролю на фабриках і заводах; скасування кари смерті навіть для дезертирів з фронту.

Жадної з цих обіцянок большевики не виконали.

.....

ПІДТРИМУЙТЕ СВОЮ ПРЕСУ!

.....

Степан Женецький

З КИМ ПІДЕ ЯПОНІЯ: З КИТАЄМ ЧИ З ССРСР?

В останніх роках політична мапа Східньої Азії значно змінилася. Мілітарна потуга Америки, що запевняла безпеку в тій частині світу, відходить з азійського материка, і японці застановляються над тим, що їм робити, щоб заповнити своїй країні безпеку в новій ситуації.

Як подає американська преса, в японських часописах ведеться дискусія над таким питанням: чи Японія повинна піти на тісну співпрацю з Китаєм і тим спричинити ворожнечу до себе Советського Союзу, чи провадити політику рівноваги між Кремлем і Пекіном?

Японці дуже уважно аналізують політику Вашингтону. Зокрема, Токіо пильно слідкувало за нещодавною візитом державного секретаря ЗСА Сайруса Венса до Пекіну. Правда, ця візита не поліпшила відносин між ЗСА і Китаєм, але — думають японці — чи не є можливим, що коли Вашингтон поладить проблему Панамського каналу й інші клопітливі справи, то чи през. Картер не зверне всієї своєї уваги на повне порозуміння з Пекіном?

Колишній японський міністер оборони радив, щоб Японія скріпила свої політичні й економічні зв'язки з Китаєм. Японці, казав він, повинні це зробити не як заміну за договір безпеки з Америкою, але як частину американсько-японського намагання підсилити ворожнечу між Москвою і Пекіном.

Дехто з американських стратегів мають такий самий погляд на цю справу. Один із високих американських військовиків сказав у приватній розмові, що коли ЗСА задовго відтягують нормалізацію відносин з Пекіном, то постане небезпека, що нові китайські провідники можуть піти на злагоду з Москвою.

Для ЗСА найбільшою перешкодою до налагодження нових дипломатичних відносин з Китаєм є, як про це ми вже писали в одній з наших статей, уряд національного Китаю з осідком на острові Тайвані. Американська публічна опінія ніяк не хоче дозволити „продати” Тайвань червоному Китаєві.

Для Японії, яка вже має повні дипломатичні взаємини з Пекіном, як також широкі торго-

вельні зв'язки з Тайванем, перешкодою до тісніших взаємин з Китаєм є вимога китайських комуністів, щоб у пропонованому мировому договорі між обома країнами була точка про те, щоб в Азії не було „гегемонії” одної держави. Ясно, що ця точка спрямована проти Советського Союзу і японці не хочуть її приймати, бо це відразу настроїло б Москву проти Японії.

Японія має багато емоційних аргументів за те, щоб затіснити відносини з Китаєм. Це, в першій мірі, спільність культури, яку японці перейняли від китайців, релігія і система писання. Велику роллю відіграє також почуття вини за окупацію японцями Китаю в Другій світовій війні, як рівнож нічим не оправдане припущення, що Китай, на відміну від Советського Союзу, не загрожує безпеці Японії. Всі ці почуття, як також економічна аргументація, що Китай може стати постачальником нафти та інших підземних копалин і збутовим ринком для японського промислу — сильно промовляють за те, щоб Японія затіснила відносини з Китаєм.

З другого боку, Пекін також хоче, щоб Японія стала його союзницею і розбудувала свою мілітарну потугу. Нещодавно китайці запросили до себе на візиту колишнього шефа штабу японської Самооборони (Японія після Другої світової війни не має армії; їй дозволено мати лише оборонні військові з'єднання) та кількох коментаторів-журналістів. Пекін запропонував провести спортові змагання своїх військових клубів з японськими клубами — отже потягнення, яке нагадує пінг-понгову дипломатію китайців супроти ЗСА за часів през. Никсона.

Колишній японський міністер закордонних справ заявив, що Советський Союз є надпотугою, а Китай ще такою не є, і чи це японцям подобається, чи ні, ССРСР є найближчим сусідом Японії, бо окупував чотири японські острови, в той час, коли Китай знаходиться на суходолі Азії. Це пригадав він японцям як осторогу, що коли Японія затісно зв'яжеться з

Китаєм, то це може спровокувати неприємну реакцію з боку Москви.

Японські промисловці поділені на таких, які сподіваються великих торговельних користей із тісних взаємин з Китаєм, і таких, які мріють про видобування на основі концесій величезних підземних багатств, заморожених в тундрах Сибіру.

Американські політичні коментатори відмічають такий факт: у той час, як між японцями ведеться в цій справі дискусія на, так би мовити, приватній базі, прем'єр японського уряду Такео Фукуда не забирає в ній слова. Він недавно повернувся з дуже успішної подорожі по країнах південно-східної Азії, під час якої запропонував понад мільярдovu допомогу на економічну розбудову того району, відкидаючи при тому всяку мілітарну роллю Японії. З цієї подорожі японського прем'єра дуже вдоволений був Пекін, вбачаючи в ній витискування впливів Советського Союзу з того району.

Прем'єр Фукуда дуже добре здає собі справу, з того, що Японія мусить провадити обережну політику рівноваги між Китаєм і ССРСР, задержуючи при тому найтісніші зв'язки з Америкою.

Правдоподібно, пишуть американські політичні коментатори, що, доки не проявляться ознаки більшої стабільності і не з'ясується напрямки нового китайського уряду Гуа Куо-Фенга і Тенг Гсіао-пінга, обережний японський прем'єр не виявить, куди він спрямує свою політику — в сторону Китаю чи Советського Союзу.

Японія і Китай наладнали дипломатичні зв'язки в 1972 р., але мирового договору їй досі не підписали саме тому, що Пекін вимагає, щоб у тому договорі була включена згадана вище точка про „гегемонію” одної держави в Азії, на що Японія, з обережності, не погоджується.

Москва з великим занепокоєнням слідкує за політикою залицяння Японії до Пекіну, бо союз Китаю з Японією, при співпраці з Америкою, сильно пережилив би мілітарну перевагу на користь ССРСР.

ПРАВДА ПРО НЕЙТРОННУ БОМБУ

У вересневому числі журналу „Вашінгтон Ріпорт” надруковано статтю бригадного генерала Едвіна Блека, експерта атомової зброї, про так звану нейтронну бомбу, яка викликає широкий резонанс у світовій пресі. В своїй статті ген. Блек наводить погляди противників і прихильників масової продукції цієї тактичної зброї, проти якої гостро виступають „борці за мир” у Советському Союзі. Статтю ген. Блека подасмо в скороченому переказі. — Ред.

... Передусім — нейтронна бомба не є новою зброєю, яка загрожувала б порушити нестійкий баланс нуклеарного терору.

Тоді як нуклеарна технологія бере свій початок від розщеплення атомового ядра, яке включає ізографи урану і плутонію в горішньому кінці періодичної таблиці елементів, злиття, включаючи елементи долішнього кінця періодичної таблиці, такі, як ізографи водню, дає можливість продукувати не лише супербомби, але також далеко „чистішу” зброю, яка спричиняє мінімальну радіоактивність.

Злиття елементів уможливило науковцям випродувати тактичну нуклеарну зброю, яка допомагала б наземним збройним силам виконувати їхні завдання на побойовищах без зараження їх радіоактивністю, що загрожувала б їхньому життю. Технологія злиття елементів дозволяє також, не застосовуючи тринітрололу, реалізувати такі проєкти, як спорудження каналів, резервуарів та копалень.

Виділяючи відразу вибухову енергію, реакція злиття елементів вив'язує нейтрони в значно більшій кількості, як при процесі розщеплення. І власне цей феномен дозволив випродувати радіаційну зброю звану нейтронною бомбою.

Нині безпека НАТО спирається передусім на конвенціональній атомовій зброї, ульокованій в самій Америці, і тактичній атомовій зброї, розміщеній в країнах Західної Європи у порозумінні з їхніми урядами. Прогрес в розвитку нейтронної бомби великою мірою збільшує ефективність оборони країн НАТО у випадку советської інвазії на Захід.

Оборона тактичною нуклеарною зброєю проти танкових дивізій країн Варшавського блоку може значно пошкодити прикордонним містам Західної Німеччини. Натомість нейтронна бомба тимчасово паралізує живу силу воро-

 * ПОДОБАЄТЬСЯ ВАМ НАШ ЖУРНАЛ? *
 * ПЕРЕДПЛАТИТЬ ЙОГО ВАШИМ *
 * БЛИЗЬКИМ *

га, залишаючи неушкодженими будівлі і військову ворожу техніку.

Влітку 1957 р., коли політичне й стратегічне значення цієї „чистої” зброї було вияснене, три найвизначніших атомових експерти відбули розмову з президентом Айзенгавером і державним секретарем Даллесом. Президент і державний секретар були глибоко вражені тим, що їм розповіли експерти. Даллес заявив: „Здібності людей, які служать нашій країні на ниві науки і оборони, доказують, що ми маємо змогу змінити характер атомової зброї. Нова зброя не несе з собою масового нищення міст і не вимагає мільйонів людських жертв. Відтепер діяння радіації може бути обмежене наперед визначеними цілями”.

Внаслідок сприятливої реакції Білого Дому науковці приступили до реалізації програми продукування „чистих” нуклеарних вибухових речовин. Команда морської фльоти була першою, яка признала важливість „чистої” тактичної нуклеарної зброї для підтримки наземних збройних сил в їх діях на ворожому узбережжі.

У вересні 1961 р. Советський Союз односторонньо і без попередження зірвав „джентлменську угоду” з Америкою, відновивши атомові випробування в атмосфері і внаслідок цього випередив Америку в розвитку атомової зброї. Таким чином ЗСА фактично були змушені також відновити випробування в атмосфері. Як частину цієї програми успішно випробувано в 1963 р. мілітарну версію нейтронної бомби. Проте, в оборонному бюджеті на цю бомбу призначено із загальної суми 112 мільярдів доларів лише 5.8 мільйона.

Згідно з даними Адміністрації для дослідження і розвитку енергії (АЕС) Департамент Оборони, запитаний, чи він заінтересований в інкорпорації цієї успішної зброї в його систему тактичної зброї, дав негативну відповідь. Уряд Кеннеді вважав, що країни НАТО для оборони Західної Європи повинні сполягати передусім на конвенціональній зброї. В результаті дальший розвиток нейтронної зброї припинено. Почасті причиною цього було побоювання, що нейтронна бомба може „спровокувати” СРСР на вжиття багатомегатонної атомової зброї.

Проте, совєтські політики не раз заявляли,

почавши від 1971 року, що їхні „оперативні й тактичні ракетні відділи творять базу для вогневої сили наземних військ” і що „дорога для наступу їхніх військ буде очищена нуклеарною зброєю”. Рада Міністрів НАТО у травні 1975 року визначила оборонну політику як „збалансовану структуру незалежних стратегічних нуклеарних, тактичних нуклеарних і конвенціональних сил. Кожний елемент в цій „тріяді” виконує свою власну роллю, а в комбінації всі вони творять взаємну підтримку”.

Щоб забезпечити успішну оборону країн НАТО, центральною проблемою є спинення початкового наступу значно переважаючих збройних сил Варшавського Пакту — 15.700 танків проти 6.755 НАТО. Власне надію на це і покладається тепер на нейтронну бомбу, яка своїми насиченими високою енергією нейтронами легко проникає крізь сталеві плити танків і унеможливає їх, паралізуючи одночасно їхні залоги. Науковці, обізнані з нейтронними бомбами, твердять, що район паралізування танкових залог цими бомбами в сто разів більший, як район, потрібний для паралізування самих танків.

Нейтронна бомба, що її має Америка, мала розміром, „чиста”, з невеликою радіоактивністю. Вона призначена спеціально для тактичного вжитку.

БІЛИЙ ДІМ І „ЛЕТЮЧІ ТАРІЛОКІ”

На бажання Білого Дому Національна Аеронавтична і Просторова Адміністрація (NASA) має з'ясувати феномени так званих „летючих тарілок” (UFO). Науковий дорадник президента Картера, д-р Френк Пресс погодився перевірити всі факти появи „летючих тарілок”, зареєстровані на протязі останніх десятих років, щоб Уряд вирішив, чи є потреба перевести повторну інвестицію в цій справі. Останні фінансовані Урядом дослідди були переведені в 1969 році. Проте, під час тих дослідів, як твердять критики, зігноровано багато нез'ясованих випадків.

Волтер Ендрюс мол., директор міжнародної сітки для вивчення UFO, називає залучення NASA до цієї справи „дуже важливим кроком” у дослідженні проблеми, яка щораз більше цікавить широку суспільну опінію. „Ми радо співпрацюватимемо з NASA, постачаючи всі інформації, якими розпоряджаємо”, — заявив він.

На тему „летючих тарілок” появилися вже десятки книжок, в тому числі поважних авторів, які

твердять, що ці літальні апарати прибувають з інших планет. Дехто припускає, що тасмнічі „летючі тарілки” є секретною зброєю американською або совєтською.

ЗА СОВЕТСЬКИМИ ЗРАЗКАМИ

У скомунізованому з поміччю кубинських воєнк Мозамбіку вже появилася „власний кореспондент” московської „Правди”, який у своїх репортажах описує зміни, що їх приніс у цю ще недавно колоніальну країну новий режим.

Як виходить з цих репортажів, усі зміни переводяться за совєтськими зразками. І так, всю торгівлю, крім маленьких крамниць, і всі будинки на центральних вулицях міст „соціалізовано”. Тепер там мешкають „пролетарі”, тобто державні урядовці, „ветерани”-військовики і члени правлячої партії Фелімо. Головну вулицю Мозамбіка, Мапуту, переіазвано на вулицю Леніна. Назви численних інших вулиць надається „визволителям” Мозамбіка з „капіталістичного ярма”.

В країні переведено колективізацію сільського господарства, і селяни Мозамбіку працюють уже не на власній землі, а в „селянських кооперативах”. Населення 10-мільйонної країни переходить „ідеологічне перевиховання”, очевидно, в дусі „єдино-правильної” науки Маркса-Леніна.

Кореспондент „Правди” мусить признати, що в Мозамбіку гостро бракує кваліфікованих робітників, не кажучи вже про технічні кадри.

ВІДРОДЖЕННЯ РЕЛІГІЇ В АМЕРИЦІ

Щораз більше американців відвертаються від матеріалізму, — стверджують соціологи, — і наворачтаються до релігії. Вони шукають стабільности в нашому суспільстві, і для них матеріальні блага вже не є всім, до чого має прагнути людина.

Переведене недавно організацією Галлупа опитування стверджує, що вперше за останні два десятиріччя відвідування церков зросло на 70 відсотків.

„Релігія пропонує людям, — пояснює доктор психології Фовлер Джанс, — структуру суспільства, якої не забезпечує їм наша змінлива і нестійка культура. Американці втрачають коріння, до якого звикли на протязі дуже довгого часу. Більше й більше американців розводяться і змінюють місця свого мешкання, втрачаючи друзів і сусідів-приятелів. Релігія вказує їм дорогу, якою вони мають йти. Джіммі Картер і його релігійність знаходять серед американців зразок до наслідування”.

Про чимраз сильнішу тенденцію відходу від матеріалізму пише також д-р Джералд Розанскі, асистент-професор психіатрії Каліфорнійського університету в Лос Анджелесі. „Американці, — стверджує він, — шукають нині чогось істотнішого, як будинок і автомобіль, бо не знаходять відповіді на своє

розчарування в щоденному сповненому клопотами житті. Ці відповіді вони знаходять у релігії”.

Психолог з університету в Сан Франсіско цей потяг до релігії називає „духовою революцією”.

„Америка збудована на духових принципах, — заявив д-р психології Теодор Лоренс, — і люди, що укладали Конституцію, розуміли метафізичне значення, яке криється поза законами — в релігії”.

СІАЙЕЙ ВИСОКО ОЦІНЮВАЛА УПА

У своїй книжці „Секретні операції СІАЙЕЙ”, що появилася 1977 року у виданні „Рідерс Дайджест Прес”, її автор д-р Генрі Розіцкі присвячує кілька сторінок боротьбі Української Повстанської Армії в роках 1949-53.

Д-р Генрі Розіцкі був високим урядовцем СІАЙЕЙ від 1945 по 1970 рік, з яких перших десять років керував операціями цієї американської розвідчої агенції на території ССРСР і країн Східної Європи. Передмову до його книжки написав Артур Шлезінджер.

Генрі Розіцкі пише про зв'язки СІАЙЕЙ з УПА і про плян Пентагону 1950 р. використати Українську Повстанську Армію у заплілі совєтських армій, якщо б вони пішли походом на Західню Європу.

В 1949 році СІАЙЕЙ перекинула в Карпати двох українських підпільників, які рік перед тим були вислані Командою УПА на Захід, щоб нав'язати зв'язок з альянтами і добитися від них допомоги для українського визвольного руху.

„Таким чином, — пише Розіцкі, — СІАЙЕЙ мала контакт з найсильнішим націоналістичним рухом у Совєтському Союзі. Автор наводить слова Хрущова з його „Спогадів” про те, що протягом кількох років Карпати були недоступні для совєтської влади.

Д-р Генрі Розіцкі пише, що українські націоналісти боролися з москалями за незалежність України.

Спротив УПА, пише д-р Розіцкі, заломився спершу по польському боці кордону внаслідок великої офензиви військ Внутрішньої Безпеки. По українському боці, головню в Карпатах, УПА була менше агресивна і втрималася довший час.

Варте уваги ствердження автора цієї книжки, що боротьба УПА тривала до 1953-го, а не до 1951 року.

Цікавим ствердженням д-р Г. Розіцкого є також те, що польська червона розвідка пенетрувала верхівку польського підпілля уже в 1947 році, зловивши його провідника Сенка, який погодився працювати на червоних.

ПІДТРИМУЙТЕ СВІЙ ЖУРНАЛ. ЖЕРТВУЙТЕ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА ООЧСУ”. НЕ ЗАЛЯГАЙТЕ З ПЕРЕДПЛАТОЮ.

УМОВИ ЖИТТЯ СОВЕТСЬКИХ В'ЯЗНІВ

Скарги на голед в тюрмах та таборах — це головне, що я чув від тих, хто був в ув'язненні. Норми харчування в колонії суворого режиму (це звичайний режим для політв'язнів) такі: 700 грамів хліба, 80 грамів смердючої риби, 50 грамів м'яса, 450 грамів овочів — картоплі та капусти, 30 грамів круп, 15 грамів цукру. Це все, що означає 2 400 калорій на день. Дуже часто для приготування їжі використовують низькоякісні продукти. При таких умовах харчування в'язні знаходяться в стані гострого недоїдання, і при цьому повинні виконувати тяжку працю. Найменше обниження норм харчування викликає гострий голод.

Законом передбачено, що норми харчування в'язнів залежать від їх відношення до праці. А якщо політв'язень хворий? На це КГБ і таборова влада не звертають уваги. Засада советської конституції — хто не працює, той не їсть — поширюється і на в'язнів. В'язні в таборах мають право отримувати посилки лише по відбутті половини речення, не більше як три пакунки на рік. В'язні в тюрмах не мають цього права.

Даремно мати Олеся Сергієнка благала тюремну владу передати синові харчі, але дозволу на це не дістала, і стан його здоров'я значно погіршився. У відкритому листі Оксана Мешко, мати О. Сергієнка, до Л. Брежнєва писала: „Мій син важко хворий — у нього хронічна форма туберкульозу. У тюрмі хвороба загострилася. 20 червня 1976 року я мала з ним побачення — від нього лишилися шкіра та кістки. Не вистачає навіть сил, щоб поворухнути губами — я ледве могла почути, що він хотів сказати. Не в спроможності ступити кілька кроків, не підтримуючися руками за стіни. І от його, людину, що гине, визнали цілком здоровим!” Але ніякої відповіді на свій лист Оксана Мешко не отримала.

„О великий Гіппократе, — пише далі Оксана Мешко, — таж ці люди, одержуючи дипломи лікарів, клялися присвятити своє життя любові до ближнього, духові братерського співчуття. Хто ж перетворив їх серця на бездушне каміння?” — Відповідь на це дістати не тяжко: КПСС та КГБ.

Ті, хто тримає в'язнів у стані голоду, знають, що роблять. В журналі „К новой жизни”, який

видається для адміністрації таборів і якого немає у продажу, була вміщена стаття, в якій стверджувалося, що деякі в'язні відмовляються від праці і за це утримуються у карцері; вони воліють голодувати, ніж харчуватися краще, але при цьому тяжко працювати. Автор статті пояснює, що харчування в карцері не забезпечує енергійного балансу людини.

Наша еміграція повинна створити спеціальний фонд для допомоги українським політв'язням. Це конче потрібно. Ми повинні зберігати наших політв'язнів від голоду та хвороб. І, якщо така організація буде створена, я перший дам свої скромні гроші на користь цієї великої справи.

Віталій Лехтер

**THE NEW JERSEY ETHNIC EXPERIMENT,
EDITED BY BARBARA CUNNINGHAM.
UNION CITY, N. J., Wm. H. Wise & Co., c 1977.
466 p. ill. 23 cm.**

З нагоди 200-річчя американської революції і проголошення незалежності, які так гучно відсвяткувано по всіх просторах ЗСА, видано ряд монографій про їхні етнічні групи. Одним з таких видань є англомовна книжка п. н. „Етнічний досвід в Нью Джерзі”, де проживають понад 35 етнічних груп.

Комісія відзначування 200-річчя незалежності під почесним головством губернатора Брендана Т. Брна і діловим головством колишнього губернатора Роберта Б. Майнера, при фінансовій підтримці з Вашингтону, запросила представників різних етнічних груп стейту Нью Джерзі, щоб написали про їх національні групи короткі історії. Авторами цих історій були: американські індіани, араби, сирійці, єгиптяни та палестинці, бельгійці, голляндці, люксембуржці, мурини, білоруси, черкеси, копти, хорвати, кубинці, чехи, арабсько-єгипетські мусулмани, естонці, фіни, філіппінці, німці, греки, мадяри, ірландці, італійці, жиди, латиші, литовці, поляки, пуерторіканці, росіяни, серби, шведи, сирійці-арамейці, туркестанці і українці. Кожна історія даної етнічної групи обіймає кілька сторінок з ілюстраціями й короткою бібліографією.

Коротку історію про українців в Нью Джерзі написала адв. Дора Рак. Еміграцію українців до цього приморського стейту вона розділює на три періоди: від 1870 по 1914 — заробіткова еміграція, від 1914 до 1939 — політична еміграція. (24 січня 1917 р. конгресмен А. Гамілл вніс резолюцію в Конгресі ЗСА, яка спонукала президента Вудро Вільсона проголосити 21 квітня 1917 р., як „Український День” і з тої нагоди зібрано на допомогу потерпілій у війні Україні 52.000 дол., а 32.000 дол. зложено в Ньюаркським банку). Третій період охоплює

час після Другої світової війни. 30 червня 1948 р. Актом про Переміщених Осіб уможливлено поважній кількості українців прибути з Європи до ЗСА, з яких біля 8 тисяч поселилося в Нью Джерзі.

Окремий розділ присвячений статистиці: скільки українців прибуло до того стейту, де вони поселилися, чим займалися (фармерством, працею в індустрії, бізнесом, професійними заняттями тощо). На півтора мільйона українців в Америці біля 75 тисяч живуть в Нью Джерзі, подано на стор. 442. Згадано й про українські організації, як УНС, Відділи УККА, Народні Доми, Відділ Українського Музичного Інституту, молодечі організації тощо. 22 січня офіційні стейтові і місцеві чинники проголошують Український День, і український прапор повіває на офіційних будинках. Є згадка про участь українців у відзначенні Тижня Поневолених Націй та Двістіріччя Америки. Окремий розділ присвячено українському зорганізованому жіноцтву, як також церковним організаціям католицькій, православній, протестантській. Не поминула авторка української культури, преси, освіти. Є знімки церков, шкільної дівчачої в національних строях, виставки українського мистецтва, а на кінці подано коротку бібліографію про Україну.

Д-р Олександр Соколинський
ст. бібліотекар

ДІТИ - ЗЛОЧИНЦІ

Американська преса день-у-день інформує про новий соціальний феномен — зростаючу злочинність серед дітей, які грабують, гвалтують і калічать людей, залишаючись безкарними. Чому вони це роблять? І як боротися з цим страшним злом?

Кореспонденти тижневика „Тайм” провели дослідження цього нечуваного в історії Америки феномену, а їх звіт у сконденсованій формі подав „Рідерс Дайджест”, що виходить величезним накладом 19-ма мовами.

Ось кілька прикладів, що їх наводять ці кореспонденти:

— В Чикаго 16-літній Джонні, що має за собою цілий ряд арештів за порушення громадського ладу, зупинив авто, витягнув пістоль і спокійно застрелив шофера. Джонні був затриманий полісменом, але за годину його випустили на волю, бо свідки на суд не з'явились.

— В Нью Орлінсі Стівен уперше був заарештований, коли мав 11 років. Лікарі визнали його психотиком. Він утік зі шпиталю і був 22 рази затриманий за різні злочини. На четвертий день після того, як Стівен був обвинувачений за пограбування і спробу вбивства, він

згвалтував і замордував молоду медичну сестру.

— Лавренс в Густоні мав 15 років, коли був затриманий за убивство двох братів в сусідньому будинку. Одного брата він кастрував, після чого двічі ударив ножом у серце і відрізав голову. Тіло другого брата не було знайдене. Лавренса випустили на волю, коли йому сповнилося 18 років.

— У Вашингтоні, Д. С., шестилітній хлопець обілляв бензинсю тіло сплячого сусіда, після чого кинув на нього запаленого сірника. Жертва живцем згоріла.

Близько половини всіх арештів за поважні злочини в ЗСА припадає на молодь у віці нижчому за 18 років. Від 1960 р. число арештів серед підлітків зросло в два рази більше, як серед дорослих. Хсч злочинці походять з усіх етнічних груп, більшість їх не-білі, мешкають у міських нетрях, не мають батьків або батьки їхні алькоголіки чи психічно незрівноважені.

Якщо злочинці не мають ще 16 років, їх судять як дітей і випускають на поруки батьків. За убивство юного злочинця тримають у в'язниці лише кілька місяців. Едвард, 15-літній хлопець в Маямі, гвалтував під загрозою ножа свою домашню господиню в той час, як поліція вже оточила мешкання. „Що ви мені зробите? — з обуренням запитав він поліцаїв. — Заберете в тюрму? Я звідти вийду за кілька годин”.

З огляду на м'якість законів старші діти змушують молодших продавати наркотики, грабувати і навіть мордувати людей. Внаслідок цього серед них розвивається садизм. Один підліток блукав вулицями Мангеттена, шукаючи людини, якій міг би видавити очі. Перед тим він учинив напад на шофера автобуса, журналіста, туриста і ніколи не був ув'язнений з причини малолітства.

Ще страшнішим явищем є дівчатка-злочинниці. Від 1970 до 1975 року число арештів серед дівчаток у віці нижчому за 18 років зросло на 40% в порівнянні з числом арештів серед хлопців. Недавно чикагська поліція заарештувала шістьох дівчаток у віці від 14 до 17 років, які тероризували старших людей на протязі місяців. Останній їхній злочин — тяжке побиття 68-літнього інваліда.

Юні кримінальники полюють на беззахисні

жертви — дітей, калік, хворих і сліпих. У Нью-Йорку 84-літню мурилку в її помешканні двох муриків-підлітків побили до втрати свідомості. Ця стара жінка пригадувала: „Один з хлопців увесь час кричав: бий її, бий!”

Аналісти-психологи твердять, що головними причинами злочинності серед молоді є безробіття батьків, занедбування батьками виховання своїх дітей, низький стандарт мешканевих умов, низький рівень навчання в школах і „паталогія гетто”. В багатьох містах школи стали розсадниками злочинності. Згідно з звітом сенатської підкомісії протягом останнього року 70.000 учителів зазнали нападів збоку учнів, а кошти, спричинені вандалізмом, досягли суми 600 мільйонів доларів. В Нью-Йорку на переслуханні перед спеціальною комісією 16-літня Фелікс Давіла свідчила, що вона покинула школу тому, що зорганізований з-поміж школярів генг тероризує вчителів, гвалтує дівчат і змушує їх уживати наркотики.

Звичайно, убогість породжує злочинність, але фактом є те, що більшість дітей з убогих родин не вдаються до злочинів. І часто юні злочинці мають більше грошей, ніж ті люди, яких вони грабують. Чого ж вони хочуть? Вони роблять це задля приємності (for fun) — заявив визначний експерт у справах дитячої злочинності.

Злочинність серед підлітків поширюється також внаслідок заґепаду впливів і авторитету родини, школи та церкви. Суддя Джелбер, який щороку розглядає пересічно 1000 злочинів, поповнених підлітками в Дейд Канті на Флориді, заявив: „Мурики серед них становлять 75%, хоч відсоток муриківського населення в цьому районі не перевищує 15%. Кубинці, що займають третє місце серед населення, поповнюють лише 12% злочинів. Таку різницю Джелбер пояснює умовами родинного виховання.

Сучасна система судочинства, при якій підлітків фактично не карають за злочини, розвинулася протягом останніх десятиріч на теорії, що в природі не існує поганих дітей, схильних до злочинності, що все залежить від оточення. І тому юних злочинців на поліції не фотографують, не беруть у них відбитків пальців, а випускають на вулицю, щоб вони вдосконалювали своє „ремесло”. Отже, фактично суд бо-

рочить не законнопопослушних громадян, а порушників закону.

Якщо суспільство має бути охоронене від злочинців, сувсі кари треба відновити. І, не зважаючи на сугестії деяких ліберальних соціологів, страх перед гострим покаранням у значній мірі обнизить злочинність. Відколи суд на Бронксі почав виносити молсдим злочинцям вироки 5-10-річного ув'язнення, число арештів в цьому районі Нью-Йорку відразу спало. Крім загострення законів важливою річчю в поборюванні злочинності є активна участь у цій справі громадянства.

В. С-ко

„НА РІВНИХ ЗАСАДАХ”

Широкими потоками розпливається по країнах Заходу советська пропаганда. Крім радіо, яке заповнює етер брехливими інформаціями, кількістю годин далеко перевищуючи радіопередачі „Голосу Америки” і Радіо Свободи, в кожному великому західноєвропейському місті на центральних вулицях розташувались книгарні з комуністичною макулятурою — творами Маркса-Енгельса, Леніна і Брежнєва. Широко рекламуються в пресі советські кінофільми. Советські мистецькі ансамблі вільно роз'їжджають по всіх країнах світу.

В одному з останніх чисел „Голосу Родины”, большевицької газетки, видаваної КГБ для емігрантів з Советського Союзу, в редакційній статті читаємо: „Щоразу, одержуючи газети і журнали з-за кордону, ми з особливим почуттям радости і хвилювання читаємо „Русский Голос”, „Вестник”, „Патриот”, „Дружбу”, „Нашу Жизнь”, „Славянский Голос” та інші прогресивні видання наших співвітчизників”.

Усі ці видання висилається на адреси емігрантів задурно. Ось такий, наприклад, „Патриот” — орган Союзу Советських Граждан виходить у Бельгії вже тридцять років. Своїх читачів редакція цього каґебівського підголоска старається перекопати, що „видається він на трудові гроші наших земляків, які живуть за кордоном”. Далі з цієї ж статті довідуємося, що „наші зарубіжні земляки, які живуть в Англії, Австралії, Аргентині, Фінляндії, також видають свої газети і журнали”.

В порядку „культобміну” до СССР висилається з Америки єдиний журнал під цією ж назвою, але пересічному советському громадянину дістати його годі: увесь його невеликий наклад потрапляє

За проєкт Почесної Грамоти на засіданні Головної Управи ОЖ ОЧСУ ухвалено виплатити мистцеві Романові Степанюкові 100 дол. гонорару. Ці гроші він передав на „цеголку” для Будинку Визвольного Фронту в Нью-Йорку.

Управа Будинку висловлює мистцеві Р. Степанюкові щире подяку.

**ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЦЬОГО ЗАВТРА!
УКРАЇНСЬКА ШАДНИЧО-ПОЗИЧКОВА СПІЛКА
"ПЕВНІСТЬ" У ЧКАГО**

платить найвищу дивіденду від ощадностей, а саме:

- 5¼% від біжучих шадничих конт,
- 6¼%, 6½%, 6¾%, 7%, 7½% та 7¾% від СЕРТИФІКАТІВ, залежно від суми та часу, на який вкладається.

Передчасний вибір, чи ліквідація Сертифікату підлягає відповідним обтягненням.

- Кожне ШАДНИЧЕ КОНТО є забезпечене ФЕДЕРАЛЬНОЮ УРЯДОВОЮ АГЕНЦІЄЮ ФСЛК — до суми 40.000 доларів.
- Бажасте купити дім, господарство (фарму), чи площу, зверніться до СПІЛКИ за позикою (мортгеджом), яку одержите на дуже догідних умовах!
КОРИСТАЙТЕ З УСЛУГ, ЯКІ ДАЄ СПІЛКА „ПЕВНІСТЬ“:
 - ОСОБИСТІ ЧЕКИ (ЧЕКОВІ КОНТА) т. зв. „НОВ АКОУНТС“.
 - ПЕНСІЙНІ КОНТА — ІРА та КІО — на яких зложені гроші відтягається від прибуткового податку.
 - ШАДНИЧІ КОНТА „РІЗДВЯНИЙ КЛЮБ“ вже від 1.00 дол.
 - ВОГНЕТРИВАЛІ ДЕПОЗИТОВІ СКРИНЬКИ.
 - ГРОШЕВІ ПЕРЕКАЗИ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ.
 - ПЛАЧЕННЯ МІСЬКИХ РАХУНКІВ за воду, газ, електрику та телефон.
 - БЕЗПЛАТНЕ НОТАРІАЛЬНЕ ЗАВІРЕННЯ ДОКУМЕНТІВ.

За ІНФОРМАЦІЯМИ та ПОРАДАМИ у всіх ФІНАНСОВИХ СПРАВАХ просимо звертатися особисто, або телефонічно з довір'ям!

Години праці:

Понеділок: 9 — 3 по пол.
Вівторок: 9 — 3 та 6 — 8 веч.
Середа: закрито

Четвер: 9 — 3 по пол.
П'ятниця: 11 — 8 веч.
Субота: 9 — 1 опівдні

932-936 N. WESTERN AVENUE, CHICAGO, ILL. 60622 tel. (312) 772-4500

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

**СТЕПТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"БУДУЧНІСТЬ"
У ДЕТРОІТІ**

СЛУЖИТЬ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ. НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИКИ НА АВТА, ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, М'ЄБЛІ, ВАКАЦІЙ, ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ (КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО 10.000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧКОДАВЦІВ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5¼% ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве забезпечення до висоти 2,000 дол.

Ощадності забезпечені до всякої висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT

4641 Martin Ave. 3011 Caniff
Detroit, Mi. 48210 Hamtramck, Mi. 48212

Tel.: 843-5411

**ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА
В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.**

ВИДАЄ ПОЗИКИ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМ, СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ ЧЕКАМИ, УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВІШИЙ КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,

ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки, вакації, весілля та інші цілі.

СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Майно кожного вкладчика чи позичкодавця забезпечене.

Приймає ощадності і платить 5¾% дивіденди.

Безплатне забезпечення ощадностей.

Безплатне життєве забезпечення

до 2.000 дол.

Адреса:

**SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION**

301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703

Tel.: 914-965-8560

в розпорядження КГБ, і читають його лише „гідні довір'я особи”.

Так на „рівних засадах”, при заглушуванні західних радіопередач, відбувається культуробмін поміж Сходом і Заходом.

НЕБЕЗПЕКА МІКРОХВИЛЬ

Справу опромінювання американської амбасаді в Москві мікрохвилями не раз порушувано перед советськими офіційними чинниками, які наявність цих мікрохвиль пояснюють дією радарної сітки, телевізорів, функціонуванням радіовисилень і інших сполучених з радіацією інсталяцій. Дотепер у службовців амбасаді встановлено лише незначно підвищену кількість білих тілець в крові, яка не загрожує життю.

Проте, Американська Агенція Оборонної Розвідки (ДІА) стверджує, що російські радіологи проводять інтенсивні дослідження мікрохвиль, які можуть спричинити різні хвороби, зокрема рак.

Експериментуючи над тваринами, російські вчені викликають у них атаки серця. Працівники ДІА заявляють, що мікрохвилями можна убивати людей або серйозно ушкоджувати їхню нервову систему.

У звіті ДІА стверджується, що мікрохвилями можна „защеплювати” людині ті чи інші ідеї, контролювати її думки, змінювати її характер, дезорієнтувати, скеровуючи її дії в бажаному напрямі. Крім того радіацією мікрохвиль можна викликати у людини почуття втоми, сонливості, безсоння, дразливість, нервову напругу, нездібність концентрувати думки.

Д-р Мілтон Зарет, офтальмолог Нью Йоркського університету, який досліджує мікрохвилі від 1958 року, заявляє, що радіацією мікрохвиль можна довести людину до божевілля.

„УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО”

У нас багато появляється журналів — інженерські, лікарські, наукові, релігійних товариств. Квартальник „Українське Козацтво” назверх ветеранський журнал, але спеціалізується він на проблемах лише козацького ордену в його сучасному і історичному аспектах. Тут можна прочитати цікаві статті з доби Козаччини і козацького руху 1917/20 років, коли відроджувався цей лицарський орден.

На жаль, цей журнал не можна купити в книгарнях: його висилається лише передплатникам або на спеціальне замовлення і тому велика шкода, що цей цінний періодик не популярний серед громадянства, а особливо нашої молоді, стуженої за традиціоналізмом та пошаною до лицарського духа, овіяного романтизмом. А власне в „Українському Козацтві” респект до козацьких духових вартостей в особах великих гетьманів-державників та лицарів-героїв, що служили народові, його Церкві й державі, в кожному числі яскраво підкреслюється.

Журнал „Українське Козацтво” може бути корисний також історикам і дослідникам козачої доби. Його статті побудовані на першоджерельних на-

укових матеріалах. Є тут багато споминів очевидців історичних подій військових та політичних. Безсторонність надає особливої вартості цьому журналові.

Головний редактор Антін Кушчинський виявляє дійсний державницький підхід до нашої історії, особливо 1917/20 років. Оформлення журналу дуже дбайливе. Прекрасне виконання фотографій регалій, знамен козацького ордену, декоративних прикрас. Не можна не згадати й розміщення в цьому кварталнику „золотих думок”, висловлюваних нашим народом на протязі століть.

Число 5-6 (44-45) за жовтень-грудень 1977 р. присвячене орденському святові у день св. Покрови 14 жовтня. Зміст його такий: Привіт Кошового Отамана та Генерального Значкового Петра Коршуна-Федоренка на свято Покрови; Марія Покровителька Збройних Сил — о. І. Шевцова; Король Данило Романович (1253) — П. Баб'яка; До 356-річчя Хотинської битви — І. Чинченка; Вільне Козацтво 1917/18 років гетьмана П. Скропадсько-го; Де лягли козачі голови — Я. Гриневича; Воєнна стратегія генерального штабу-ген.-хор. П. Самутіна; Вірші в честь козацького лицарства Івана Франка, Яр. Славутича та реєстр-покажчик змісту в усіх журналах „Українського Козацтва” за роки 1968-1977.

Річна передплата на журнал „Вільне Козацтво” \$7.00 річно; поодинокі число — 2 долари. Адреса редакції:

UKRAINIAN KOZACTVO,
2346 West Rice Street,
Chicago, Ill., 6062

А. Орляковський

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА”

З переведеної серед членів Відділу ООЧСУ в Сан Франціско збірки переслано на пресовий фонд „Вісника” 44 долари.

Управа цього ж Відділу внесла до збіркової листи на пресфонд „Вісника” 10 дол. замість квітів на свіжу могилу св. п. пані П. Мрозовської.

Пані П. Мрозовська була зразковою членкою від часу заснування Відділу. Була також головою Контрольної комісії на протязі кількох років. Вічна її пам'ять!

„У третю болочу річницю смерті нашого Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. Романа Яцкова складаємо на пресовий фонд „Вісника” 20 доларів. Дружина — Володимира, дочка — Олександра, син — Зиновій”.

Жертводавцям щира подяка.

“VISNYK” — “THE HERALD”
Published by Organization for Defence of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.
Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,
New York, N. Y.
Board of Editors
Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10003.
